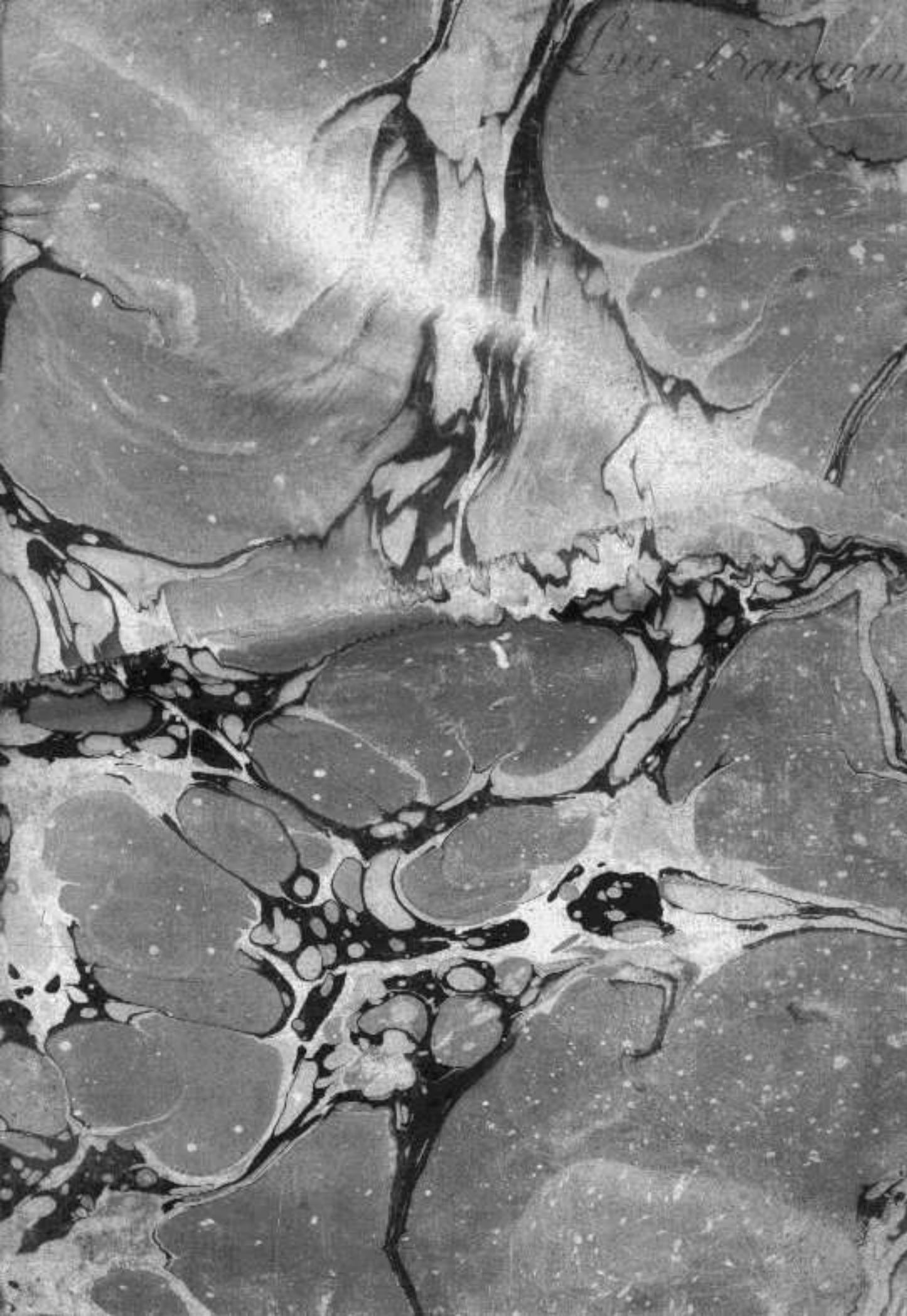

AT N
953

In fano 193

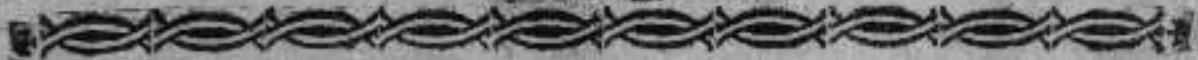
M.-24284
R 13605

ATN 853

OFFICIA PROPRIA
FESTIVITATUM
POMPELONENSIS ECCLESIAE,
ET DIOCESSIS.
A SUMMIS PONTIFICIBUS
APPROBATA.

JUXTA RUBRICAS BREVIARII ROMANI
Urbani VIII. & Decreta Sacrae Rituum Congre-
gationis.

Pompel. Apud Viduam Martini Josephi de Rada,
ANNO MDCCCLXXX,

1720. 1721. 1722.

1723. 1724. 1725.

1726. 1727. 1728. 1729.

1730. 1731. 1732.

1733. 1734. 1735. 1736.

1737. 1738. 1739.

1740. 1741. 1742. 1743.

1744. 1745.

1746. 1747.
1748. 1749.
1750. 1751.
1752. 1753.
1754. 1755.

1756. 1757.
1758. 1759.
1760. 1761.
1762. 1763.
1764. 1765.

1766. 1767. 1768. 1769.
1770. 1771. 1772. 1773.

INDEX FESTIVITATUM

DIOCESESIS POMPELONESIS.

JANUARIUS.

- 22 Santi Vincentij Mart.
Pag. 1.
23 S. Anastasij M. sem.
pag. 3.

FEBRUVARIUS.

- 3 S. Blasij Ep. & M. dup.
pag. 4.

MARTIUS.

- 2 Ss. Angelor. Custod. dup.
maj. pag. 4.
3 S. Veremundi Abbatis,
dup. pag. 20.
15 S. Raymundi Abb. dup.
pro utroq. Clero Navar-
ræ. pag. 23.

APRILIS.

- Fer. 3. post oct. Pasch. De-
dicat. Eccles. Cath. Pomp.
in Matric. & Civit. dup.

1. clas. cum oct.

Extra eam sine oct. pag. 28.

MAYUS.

- 9 S. Gregorij Ostiens. Ep.
& Conf. dup. pag. 28.
10 S. Martini Loynaz Mart.
dup. pag. 28.
Fer. 3. post Fest. Ss. Trinit.
Ss. Reliquiar. Eccles. Cath.
Pompelon. dup. pag. 28.

JUNIUS.

- 14 S. Exuperij Ep. & Conf.
dup. pag. 29.

JULIUS.

- 7 S. Firmini Ep. & M. Pa-
tron. Regni, & Diœc. dup.
1. clas. cum oct. pag. 29.
9 De Oct. S. Firmini, sem.
pag. 33.
11 De Oct. S. Firmini, sem.
pag. 36.

pag.

14 De Oct. S. Firmini, dup.
pagina 39.

Dom. post oct. Ap. Petri, &
Pauli, Coronæ Dñi, dup.
maj. pag. 42.

31 S. Ignatij de Loyola Conf.
Patron. totius Provinciæ
de Guipuzc. & in ea dup.
1. clas. cum oct. Pag. 59.

AUGUSTUS.

7 Oct. S. Ignatij, dup. pag. 60.
28 In Matric. & Civit. Pom-
pelon. S. Augustini Episc.
Conf. & Doct. dup. 1. clas.
cum oct. pag. 62.

SEPTEMBER.

4 Oct. S. Augustini, dup.
pag. 73.
5 Com. Martyrij S. Firmini
dup. pag. 77.

OCTOBER.

1 In Eccles. Cathedr. SS.
Ursulæ, &c. Virg. & Mm.
dup. pag. 72.

23 SS. Nunilonis, & Alodiae
V. & Mm. dup. pag. 78,

NOVEMBER.

29 S. Saturnini Ep. & Mart.
Patron. Civit. dup. 1. clas.
cum oct.
Extra eam dup. 2. clas. si-
ne oct. pag. 80.

DECEMBER.

1 In Civit. De oct. S. Saturn-
ini, sem. pag. 83.
3 S. Francisci Xaverij Conf.
Patroni Regni dup. 1. clas.
cum oct.
Extra Regn. dup. maj. si-
ne oct. pag. 87.
6 In Civit. Oct. S. Saturnini
dup. pag. 87.
10 Intra Regn. Oct. S. Francis-
ci Xaverij dup. pag. 91.
30 Translat. S. Jacobi Ap.
dup. maj. pag. 93.

In Eccles. Cathedr. quando
potest recitari de Ss. Sacra-
mento, sem. vide in Rubrica
hujus Libri, num. 1.

Notanda specialia pro hac Diæcesi.

¶ **F**esta antiquiora, & generalia hujus Diæcessis approbata fuere partim à Gregorio XIII. partim verò à Sixto V. ut constat ex libro originali ab hoc approbato die 31 Augusti 1587.

2 Festum S. Firmini Ep. & M. pro die 7 Julij sub ritu dupl. clas. cum octava, ut Patroni Regni, & Diæcessis, & pro tota illa, cum suis Lectionibus propriis approbatum fuit à S.R. C. 11 Decembr. 1604. Aliud verò festum, nempe Commemoratio Martyrij ejusdem Sancti, pro die 25 Septembris concessum est primò à S.R. C. 25 Jun. 1735. sub rito semid. ad totam Diæcessim: deinde elevatum est ad ritum dupl. min. à Benedicto XIV. die 3 Septembris 1746. quo etiam concessit Orationem propriam pro utroque festo ejusdem Sancti.

3 Festum SS. Ursalæ & Sociarum est tantum pro Cathedrali, sub ritu dupl. quia habetur in ea Caput unius ex illis. Similiter si in aliqua Ecclesia servetur Caput, aut aliqua Reliquia insignis alterius ex eis, vel cuiuslibet Sancti legitimè ab Ordinario approbata, poterit in ea tantum Ecclesia fieri officium dupl. de ea, vel eo in suo respectivo die, & in Missis dici *Credo*, dummodo talis Sanctus sit descriptus in Martyrologio Romano, & constet de identitate ejus Sancti. Festa verò S. Blasij Ep. & M.; S. Exuperij Ep. & Conf.; & Reliquiar. Ecclesiæ Cathesrali sunt generalia in tota Diæcesi, ex speciali privilegio dicti Sixti V. quamvis in eis extra Cathedralem non sit dicendum *Credo* in Missis.

4 Festum S. Augustini Ep. & Conf. sub ritu dupl. r. clas. cum oct. erat tantum pro Cathedrali: posteà verò extensum est sub eodem rito, & cum oct. Officio, & Missa proprijs ad totam Civitatem ex Decreto.

5 Canónici Regulares S. Augustini, & Moniales ejusdem Ordinis possunt recitare de Sanctissimo Sacramento rito

semid. singulis férijs quintis (extra Advent. & Quadrages.) non impeditis festo novem lectionum etiam translato, vel vigilia, aut officio alicujus Dominicæ anticipatae ex Decreto S. R. C. 1610.

6 Cum festum B. M. V. de Guadalupe Mexicanæ numero concessum sit sub ritu dupl. maj. pro omnibus Regnis Hispaniæ à Benedicto XIV. 2 Julij 1757. celebrandum die ab Ordinario designanda, excepta Dominica, Ilms. D.D. Joannes Laurentius de Irigoyen hujus Diœces. Episcopus designavit pro hac Diœcesi diem 15 Februarij ad illud celebrandum. Similiter cum Festum Patrocinij ejusdem B.M.V. concessum sit sub eodem ritu dupl. maj. pro omnibus Hispaniæ Regnis ab Alexandro VII celebrandum in aliqua Dominica Novembribus ab Ordinario designanda; pro hac Diœcesi designata est Dominica prima intra eundem mensem, si festum omnium Sanctorum non occurrat die Dominica; quia pro illo anno designata est Dominica tertia ejusdem mensis ad illud celebrandum. Et de utroque festo fit officium ut in Codice SS. Hispaniæ.

7 Festum S. Veremundi Abbatis sub ritu dupl. pro die 3 Martij celebratur in tota Diœcesi, cum officio de suo communi, ex Decreto Ilmi. D. D. Gasparis de Miranda Episcopi hujus Diœces. 6 Aprilis 1745. quod est juxta Bullam *Pastoralis Officij* Gregorij XIII. cum dictus Sanctus sit naturalis hujus Diœces. Postea officium proprium ejusdem Sancti concessum est pro utroque Clero Regni Navarræ à Clémense XIII. 8 Maij 1767.

8 Festum S. Raymundi Abbatis cum Officio, & Missa proprijs, pro utroque Clero Regni Navarræ, celebrandum die 15 Martij, similiter concessum est ab eodem Clemente XIII. eodem die 8 Maij 1767.

9 Festum S. Gregorij, Cardinalis, Episcopi Ostiensis,
&

& Conf. cum offic. de suo communi celebrandum die 9. Maij, sub ritu dupl. concessum est pro tota Dioecesi ab eodem Clemente XIII. die 9. Augusti 1758.

10 Festum S. Martini de Loynaz Martyr. cum officio de suo cni. celebrandum die 10 Maij, concessum est pro tota Dioec. ab Innocentio XI. die 3. Januarij 1681.

11 Notandum quoque, ex concessione ejusdem Clementis XIII. 19 Febr. 1763. in Cathedrali per totam Oct. Ss. Corporis Christi, Officium, & Missas agi de ea, cum exclusione duplicium, quæ non sint primæ, vel secundæ clasis. Et similiter, ex concessione Clementis XIV. 4 Decemb. 1773. id ipsum agi à Clero seculari Regni Navarræ. Nuperrimè verò ex Brevi Ss. D. N. Pij VI. 5 Martij 1776. ad preces Catholici Regis Hisp. concessum est ipsum privilegium pro tota Hispania, cum exclusione omnium duplicium occurrentium etiamsi sint primæ clasis.

12 Pro toto Regno Navarræ sunt Patroni æquè principales S. Firminus, & S. Franciscus Xaverius, ex speciali concessione Alexandri VII. 13 Aprilis 1657. Et ex Decreto S.R. C. 17 Novembr. ejusdem anni, in Suffragijs Sanctorum debet in Regno fieri commemorationis amborum sub eadem Aña, Versu, & Oratione, ut infra ponitur.

13 Cum major pars Provinciæ de Guipuzcoa, & aliqua pars Provinciæ de Alaba, necnon Archipresbyteratus de Vallisonsella, qui est situs in Regno Aragoniæ pertineant ad hanc Dioecesim, notandum est, quod Patronus principalis dictæ Provinciæ de Guipuzcoa est Sanct. Ignatius de Loyola Conf. de quo ibi suo die fit officium sub ritu dupl. 1. clas. cum octava. Similiter in dicta Alaba est Patronus principalis S. Prudentius Ep. & Conf. de quo ibi suo die 28 Aprilis, fit officium sub ritu dupl. 1. class. cum octava. In dicta verò Vallisonsella est Patronus principalis S. Georgius

Mart. de quo ibi suo die 23. Aprilis fit officium sub
titu dupl. 1. clas. cum oct. Et ibidem die 17 Aprilis fit de
SS. Engratia, &c. Virg. & Mm. ritu dupli; & die 6 Junij
fit de S. Claudio Ep. & Conf. dupl. & festum S. Elisabeth
Vid. Reginæ Portugaliae celebratur die 4. Julij, ritu dupl. 2. cl.
cum octava: & die 17 Septemb. fit de S. Petro Arbués Marc.
dupl. quæ sunt festa peculiaria prædictæ Vallissonsellæ.

14 In Vigilia S. Mathiæ Apostoli si venerit extra Quadra-
ges. & in Vigil. S. Thomæ Apost. si non occurrat in Quatuor
Temp. Adventus, non est obligatio servandi jejunium, nec
abstinentiam à carnibus in hac Diœcesi, ex antiqua consue-
tudine. Et in Civitate Pampilonensi tantum, jejunium pro Vi-
gilia S. Andreæ Apost. anticipatur ad diem 28 Novembr. si
non sit Dominica, alias ad diem 27 ejusdem mensis, ex ma-
jorum autoritate.

15 In eadem Civitate tantum, servatur abstinentia à car-
nibus sine jejunio pridie dierum S. Sebastiani, & S. Firmini,
si talis dies pridiana non fuerit Dominica, ex voto legitimè
approbato. Similiter in dicta Provincia de Guypuzcoa ser-
vatur jejunium pridie festi S. Ignatij Conf. ex voto legitimè
approbato anno 1737. & pridie festi Nativitatis B. M. V. ex
voto pariter approbato anno 1639. & denique pridie festi
Dedicationis S. Michaelis Archangeli, ex voto item legitimè
approbato anno 1643.

RUBRICAÆ.

¶ **F**esta in hoc libro contenta sunt generalia pro tota Dioecesi ex Sexto V. ut constat ex libro originali ab ipso approbato, & aliis privilegiis Pontificum, præter festa S. Augustini, ut 1. clas. & cum oct. pro Eccles. Cathed. & Civitare. Et Sanctorum Ursulæ, & Sociarum ejus, quæ sunt tantum pro Eccles. Cathedrali. Festum Sancti Firmini est generale pro Dioecesi, & Regno, ut ipsorum Patrono, ex Decreto S. R. C. anni 1604. 11. Decemb.

2. Adverte tamen, quod quamvis predicta festa sint generalia pro tota Dioecesi, non semper eodem modo, & solemnitate recitantur in tota Dioecesi. Tum quia aliqua festa majori cum solemnitate, & privilegio recitantur in propria Ecclesia Sancti, & ubi habet præcipuum locum, quam in aliis Ecclesijs, non solum respectu majoris solemnitatis in concursu cum alijs eiusdem classis, & solemnitatis, sed etiam respectu occurrentiae, ut videre est in festo Sancti Saturnini, & Dedicationis Ecclesiaz, & aliis. Tum etiam quia festa in propria Ecclesia præferuntur aliis de Breviario in eadem solemnitate, & classe, si sint paria in solemnitate, & dignitate: In aliis vero Ecclesijs non proprijs, nec ut propria habentia præferuntur festa Breviarii aliis de Dioecesi in eadem classe, & solemnitate, & dignitate, in occurrentia (non in concurrentia ut videre est in festo Sancti Exuperii, & Sancti Basili Magni, quia juxta Rubricas Breviarii de concurrentia, num. 2. Festa in propria Ecclesia præferuntur aliis de Breviario in eadem solemnitate, & dignitate.

3. Nullus potest, nec potuit post Bullam Pii V. positam in Breviario instituere de novo Officia, vel addere Kalendariis etiam propriis Ecclesiarum festa, vel Officia Sanctorum, sine facultate expressa, & approbatione Pontificis, vel

A.

S.R.

S. R. C. ut constat ex Decreto Urbani VIII. posito in suo Breviario. Possunt tamen Ecclesiæ recitare de suis Sanctis Titularibus, & Patronis in suis festis principalibus, & octavis, & etiam de aliis festis principalibus, & quæ sub ritu Duplici consueverunt Ecclesiæ solemniter celebrare ante Bullam Pii V. quia hoc conceditur in rubricis Breviarij de Duplici. 1. & de octav. num. 1.

4 De Sanctis Canonizatis, vel Beatificatis præcissè ex hoc titulo non potest recitari, extra propriam Ecclesiam Sancti, sine licentia S. R. C. ut decrevit, & prohibuit eadem S. R. C.

9. Decembris 1628. Per propriam Ecclesiam intelligitur, ubi est Sanctus Titularis, vel Patronus: Patronus verò principalis, si est post Decretum Urbani VIII. 23. Martii 1630. debet esse concessus, & approbatus à S. R. C. & cum aliis conditionibus ibi assignatis, nec potest recitari de translatione Sanctorum, vel Reliquiarum, vel de Sanctis à Populo, vel Episcopo ex devotione celebrantis sine dicta licentia S. R. C.

5 Canonici Regulares Sancti Augustini, & Moniales eiusdem Ordinis possunt recitare de Sanctissimo Sacramento semidup. singulis feriis quintis præter Adventum, & Quadragesimam non impeditis festo, vel Officio semidup. necnon Vigiliis, sive jeiunctur, vel non, ex Decreto S. R. C. 1707.

6 Religiosi possunt recitare de festis, & octavis Diocesis, & locorum ibi commorantium, sed non ad id tenentur, nisi ad primum diem principalis Patroni. Clerici verò non possunt ex titulo aliquo recitare de festis, vel Officiis Religiorum sine licentia ad id expressa Pontificis iuxta dicta num. 3.

7 Quando Sabbato actum fuerit de aliqua infraoctava, & occurrat dies octava in Dominica 1. vel 2. class. Adventus, Septuagesimæ, Sexagesimæ, vel Quinquagesimæ, recitabitur hoc modo: Primæ Vesp. erunt de Dominica cum Psalmis Sabbati, & totum Officium fit de Dominica cum commemori.

memor, diei. Octavæ in Vesp. Laudibus, & Missa sine precibus, & suffragiis. Si vero in Sabbat. fuit factum Officium de festo, vel Officio dup. Vesp. in Sabbat. erunt de dup. cum commem. Dominicæ, & diei octav. Si occurrat semidup. Vesp. à Cap. erunt de Dominica, & comm. semidup. & diei octav. Si feria 2. occurrat dup. Vesp. in Dominica erunt de dup. commem. Dominicæ, & diei octav. Si vero semidup. occurrat; Vesp. erunt de Dominica cum commem. diei octav. & semidup.

8 In qualibet Ecclesia in qua asservatur, ut propria aliqua reliquia insignis alicuius sancti, puta Corpus, Brachium, Caput, Crux, aut illa pars Sancti, in qua passus est Martyr, sit de eo dup. in sua propria die, & in ea Ecclesia, in qua asservatur, & non alibi ex Decreto Urbani VIII. & S. R. C. nisi in aliqua Ecclesia, vel Diocesi aliter disponatur especiali privilegio Pontificis, vel S. R. C. ut in hac Diocesi pro Sancto Blasio, & Sancto Exuperio, & pro festo Reliquiarum fer. 3. post Trinitatem, quæ festa ex Sixto V. celebrantur in tota Diocesi rit. dup. Si vero reliquia Sancti est parva, vel etsi sit insignis, non est legitimè ab Ordinario approbata, tunc in nulla Ecclesia poterit de tali Reliquia Sancti recitari sine novo privilegio. Quando vero Reliquie sunt Sanctorum naturalium Hispaniarum, vel quamvis non sit Reliquia, est Sanctus naturalis Hispanie poterit recitari de tali Sancto dup. in tota Diocesi, ubi est talis Reliquia insignis, vel Diocesis cuius est Sanctus naturalis.

9 Advertendum est, quod festum Sancti Firmini, quod celebratur die 7. Julij, iterum celebratur sub ritu dupliciti die 25. Septembbris tamquam in die propria, in qua Martyrium passus est. Ex concessione Benedicti XIII. 3. Septembbris anni 1726.

10 Commemorations communes diebus assignatis in rubr.

Breviarij fiant hoc ordine: de Cruce, de S. Maria, de Apostolis, de S. Jacobo Apostolo Patrono Hispanie ex Gregorio XV. & ultima de Pace, quibus præponitur commemorationis de Patrono, vel Titulari, quæ etiam aliis aliquando anteponitur pro dignitate istius; nam si Patronus, vel Titularis sit Sanctissima Trinitas, aut aliqua ex tribus Personis ipsius, debet fieri commemorationis ante quam de Cruce; si S. Michael, Angeli, aut S. Joannes Baptista, ante Apostolos, & post horum commemorationem fiat de quolibet alio S. Patrono, aut Titulari. Scire opportet, non posse fieri commemorationem simul de Patrono, & Titulari talis Ecclesie, nec de duobus Patronis, vel Titularibus sine speciali licentia Summi Pontificis, vel S. R. C. sed tantum de Patrono, vel Titulari juxta rub. Breviarii, nisi eo casu, quo titularis sit Sanctissima Trinitas, B. Maria Virg. aut Petrus, vel Paulus; tunc enim licet de Patrono facere commemorationem, quamvis non ad id teneamur.

II In Nostro Navarræ Regno sunt Patroni æquè Principales SS. Firminus Episcopus, & Mart. & Franciscus Xaverius cum Officio duplici i. clas. & octav. ex Bulla Apostolica SS. Dñi. N. Alexandri PP. VII. data 13. Aprilis anni 1657. Pontificatus sui anno secundo. Et ex Decreto S. R. C. 27 Novembris anni 1657. inter consuetas debet fieri commemorationis propria de dictis duobus Patronis ut in isto libelo animadvertisit. In ea vero parte nostri Episcopatus Pomplionensis, quæ sita est extra Regnum Navarræ, dumtaxat de S. Firmino, uti Diœcesis unico Patrono fiat commemorationis, eam de communis unius Mart. assumendo, & ante vel postea fiat de Patrono speciali, aut Titulari Ecclesie, secundum istius dignitatem.

COMMEMORATIONES COMMUNES FIUNT HOC
ordinc.

DE Cruce, *in Ofic. Fer.*
De Sancta Maria.

De Ss. Petro, & Paulo.

De S. Jacobo Hisp. Patrono.

De Ss. Firmino, & Francisco
Xaverio Patronis Regni, ex-
tra Regnum in Dicēcesi de
S. Firmino dumtaxat, ut uni-
co ipsius Patrono. De Ti-
tulari proprię Ecclesię, vel
loci Patrono.

Ultimo. De Pace.

Pro S. Jacobo.

Ad Vespertas Antiphona.

O ! Beatum Apostolum,
qui inter primos elec-
tus, primus omnium Apos-
tolorum Domini Calicem
bibere meruit. O ! glorio-
sum Hispaniæ Regnum tali
pignore, ac Patrono muni-
tum, per quem fecit illi
magna, qui potens est. Al-
leluia.

*¶. Annuntiaverunt opera
Dei.*

¶. Et facta eius intellexerunt.

Ad Laudes Antiphona.

Visitavit nos per Sanc-
tum suum Apostolum,
& fecit salutem de inimi-
cis nostris Dominus Deus
noster.

*¶. Annuntiaverunt opera
Dei.*

*¶. Et facta ejus intellexe-
runt.*

Oratio.

Esto, Domine, plebi tuæ
sanctificator, & custos:
ut Beati Jacobi Apostoli tui
munita præsidiis, & conver-
satione tibi placeat, & se-
cura mente deserviat. Per
Dominum.

*Pro SS. Firmino, & Fran-
cisco Xaverio.*

Ad Vesp. Antiphona.

Hi sunt duo Protec-
tores Regni, firmamen-
tum Populi, & oblatio nos-
tra coram Domino in mani-
bus ipsorum.

*¶. Gloria, & honore coro-
nasti eos Domine,*

R. Et constituisti eos super
opera manum tuarum.

Ad Laudes Antiphona.

HI sunt duo viri mise-
ricordiae , quorum
pietates nobis non defue-
runt, & gloria corum non
derelinquætur.

V. Gloria, & honore co-
ronasti eos Domine.

R. Et constituisti eos su-
per opera manuum tuarum.

Oratio.

Deus, qui nos gemina-
ta Sanctorum tuorum
Firmini Martyris tui, atque
Pontificis ; & Francisci Con-
fessoris protectione circun-
das, illorum intercessione,
fac nos constanti pace gau-
dere , & ab insidiis inimi-
corum omnium perpetua de-
fensione conserva. Per Do-
minum nostrum.

Pro S. Firmino Episc. &
Mart. extra Regnum in Dio-
cesi.

Ad Vesp. Qui vult, &c.

Ad Laudes Qui odit , &c.
V. de com.

Oratio.

Deus, qui per fidei præ-
conium , & passionis
agonem Beatum Firminum
Episcopum, & Martyrem im-
mortalitatis laurea coronas-
ti: concede propitius; ut cu-
jus commemoramus triuni-
phum , assequamur , & præ-
mium. Per Dominum.

*In Cathedrali ante com-
memorationem de Pace fit
de Sanct. Augustino Epis.
& Conf.*

Ad Vesp. O ! Doctor, &c.

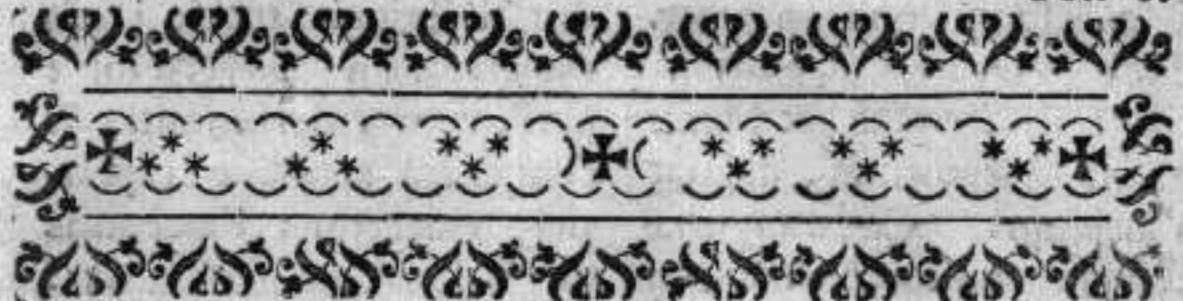
Ad Laudes Euge serve, &c.

V. Justum , &c.

Oratio.

ADesto suplicationibus
nostris Omnipotens
Deus & quibus fiduciam
sperandæ pietatis indulges,
intercedente Beato Augus-
tino Confessore tuo, atque
Pontifice consuetæ miseri-
cordiæ tribue benignus effec-
tum. Per Dominum, &c.

OEFI-

OFFICIA PROPRIA
FESTI VITATUM
POMPELONENSIS ECCLESIAE, ET DIOCE-
SES.

JANUARIUS.

DIE XXII. JAN.

S. Vincentii Mart. Duplex in Diæcesi (in Cathed. dup. mai.) omnia de communi unius Mart.

Oratio.

A Desto Domine, supplicationibus nostris, ut qui ex iniuitate nostra reos nos esse cognoscimus, Beati Vincentii Martyris tui intercessione liberemur. Per Dominum.

In primo Noct. Lect. Fratres debitores sumus, de communi plurimor. Martyrum. Reg. ex unius. M.

In secundo Noct. Lect. iv.

V incentius Oscæ in Hispania citeriore natus, à prima ætate studiis dedicatus sacras litteras à Valerio Cæsar-augustano Episcopo didicit: cuius etiam partes suscepit prædicandi Evangelium, quod Episcopus, propter linguae impedimentum, prædicationis officio,

ficio, fungi non poterat. Eare ad Dacianum, Provinciæ à Diocletiano, & Maximiano præpositum, delata, Vincentius Cæsaraugustæ comprehenditur, & una cum Valerio Episcopo gravibus catenis vincitus ad Dacianum Valentiam adducitur. Ubi eos in tetro, ac fætido carcere inclusos, inedia, squalore, vinculis ferreis, ponderibus à collo ad manus pendentibus diu affigi fecit.

B. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & a seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. **V.** Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

This inde postea ad se perductis Dacianus, existimans, diuturna carceris maceratione afflictos, facile in suam sententiam descensuros, Episcopum interpellat:

cur Religionis specie jussis Imperatorum aduersetur? Cui, cum Valerius miti, & composito sermone responderet videretur; Vincentius ad Episcopum conversus: cur, inquit, tyranum hunc, Pater, humiliiter alloqueris? Clama voce magna, & Dei potentiam implora, ut superbia hominis istius comprimitur. Quibus verbis excedens Dacianus, Episcopum inde abduci iubet, & mox afferri ad se omnia tormentorum genera, & illis sanctum Diaconum crudeliter torqueri. Quare verberibus, & equuleo tortus, in craticula impositus, prunis ardentibus suppositis, & ferreis unguis excarnificatus carentibusque laminis exhaustus, ac resinæ guttis, & crepitanti sale respersus, cum nulla, aut tormentorum vi, aut acerbitate, aut lenitate verborum à proposito deterreti posset; iterum ducitur in carcerem stratum testaceis fragmentis, ut ejus nudum corpus, somno oppres-

suum;

sum, à subjectis etiam testarum aculeis torqueretur.
¶. Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum.

¶. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectione vi.

Verum, illo in tenebris cosa inclusa custodia, clarissimus splendor obortus totum carcerem illustravit: quæ lux cum summa admiratione omnes, qui aderant, affecisset, res à custode carceris ad Dacianum deferuntur: qui eductum in molli culcitra collocat: ut aliquinculum recreatus, acrisus denuo torqueretur; aut si amoto paululum carnifice, animam quietus exhalaret, non occisus, sed mortuus diceretar. Interea cum coelestis aula suscepit, atque ita ignis, ferri, tortorum immanitate superata, vicit ad cœlestem martyrij

coronam advolavit, undecimo Kalendas Februarij. Cujus corpus, cum projectum esset inhumatum, corvus, & à volucribus, & à lupo unguibus, rostro, alijs mirabiliter defendit. Qua re cognita, Dacianus illud in altum mare demergi jubet: sed inde etiam divinitus ejus ad littus Christiani se peliunt.

¶. Stola jucunditatis induit eum Dominus. * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. ¶. Cibavit illum Dominus pane vitae, & intellectus, & aqua sapientiae salutaris potavit illum. Et Gloria. Et.

In tertio Noct. Homilia Sancti Augustini Episcopi. In Evangelium. Nisi granum frumenti, ut in die Sancti Eymuni Martyr. 7. Julij.

Festum S. Anastasij Mart. transfertur ad primam diem non impeditam. In qua sic de eo semidup. de communione eius Martir. Oratio propria in singulari. Lectione primi Noct. de scrip-

4
tura occurrente Lect. iv.
prop. v. & vi. Triumphalis
de eodem communi primo
loco. In tertio Noct. Evang.
Si quis venit ad me de eo-
dem communi i. loco.

FEBRUARIUS.

Dic 3. Februarij.

In festo S. Blasij Ep. &
Mart. dup. in Diæcesi.
Omnia de communi
unius Mart. In primo Noct.
Lect. de scriptura. In secun-
do Noct. Lect. iv. propria,
ut in Breviar. v. & vi. Trium-
phalis, de eodem cni. primo
loco. In tertio Noct. Ev. Si
quis vult venire de eodem
communi, de secundo loco,
commem. S. Juliani Epis-
copi, & Confes. In secundis
Vesp. à Cap. fit de die oc-
tav. S. Juliani, ut in primis
Vesp. festi, commem. S. Blasij.
Si festum S. Blasij ve-
nerit in Dominica septuag.
sexag. vel quinquag. trans-
fertur in primam diem non
impeditam: & in offic. Do-
minicæ in Laud. fit com-
mem. oct. S. Juliani Vesp.

erunt de die oct. S. Juliani
cum commemor. Dominicæ.
MARTIUS.

Die 1. Martij.

In festo SS. Angelor. Cus-
tod. Diæc. Dup. maj. Si hoc
festum venerit in Quadra-
gesima fit com. fer. ad Vesp.
& Laud. & nona Lect.
Evangelium fer.

Si venerit in Dominica
Quadragesimæ, vel in feria
quarta Ciner. transfertur
in aliam diem non impedit.

Ad Vesp. Aña.

Angelis suis, cum reli-
quo de Laudib. Psal-
mi de Dominica, loco ulti-
mi Psalm. Laudate Domi-
num omnes gentes.

Capitulum. Exod. 23.

Ecce ego mittam Ange-
lum meum, qui præ-
cedat te, & custodiat in via,
& introducat in locum, quem
paravi. Observa eum, & au-
di vocem ejus.

Hymnus.

Custodes hominum psal-
limus Angelos.
Naturæ fragili, quos Pater
addidit.

Cœ-

Coelestis comites, insidian-
tibus.

Ne succumberet hostibus.

Nam, quod corruerit prodi-
tor Angelus.

Concessis merito pulsus ho-
noribus,

Ardens invidia pellere nititur
Quos cœlo Deus advocat.

Huc custos igitur pervigil
advola,

Avertens patria de tibi cre-
dita

Tam morbos animi, quam re-
quiescere

Quidquid non sinit incolas.
Sanctæ sit Triadi laus pia ju-
giter,

Cujus perpetuo numine ma-
china

Triplex hæc regitur: cuius in
omnia

Regnat gloria secula. Amen.

¶. In conspectu Angelo-
rum psallam tibi, Deus meus.

¶. Adorabo ad Templum
Sanctum tuum, & confite-
bor nomini tuo.

Ad Magnif. Aña.

OMnes sunt administra-
torij spiritus in minis-

terium missi propter eos, qui
hereditatem capiunt salutis.

Oratio.

Deus, qui ineffabili pro-
videntia Sanctos An-
gelos tuos ad nostram cus-
todiam mittere dignaris: lar-
gire supplicibus tuis, & eo-
rum semper protectione de-
fendi, & æterna societate
gaudere. Per Dominum.

Ad Matut. Invit.

Regem Angelorum Domi-
num: * Venite, adoremus.
Psalmus, Venite, exultemus.
Hymnus, Custodes homi-
num. *ut suprà in i. Vesp.*

In i. Noct. Aña.

Dominus Deus Cœli, &
terræ, ipse mittet Angelum
suum coram te.

PSALMUS 8.

Domine Dominus nos-
ter, * quoniam admirabi-
le est nomen tuum in uni-
versa terra!

Quoniam elevata est mag-
nificentia tua * super cœlos.

Ex ore infantum, & lac-

B2 ten-

6

tentium perfecisti laudem
propter inimicos tuos* ut des-
truas inimicum, & ultorem.

Quoniam videbo cœlos
tuos, opera digitorum tuo-
rum: * lunam, & stellas, quæ
tu fundasti.

Quid est homo, quod me-
memor es ejus? * aut filius ho-
minis, quoniam visitas eum? Minuisti eum paulo minus
ab Angelis, gloria, & ho-
nore coronasti eum: * & con-
stituisti eum super opera ma-
nuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pe-
dibus ejus: * oves, & boves
universas: insuper, & pe-
cora campi.

Volucres cœli, & pisces
maris: * qui perambulant se-
mitas maris.

Domine Dominus nos-
ter: * quām admirabile est
nomen tuum in universa
terra!

Aña. Dominus Deus Cœ-
li, & terræ, ipse mittet An-
gelum suum coram te.

Aña. Deus meus misit
Angelum suum, & conclu-
sit ora leonum, & non no-

cuerunt mihi.

Psalmus 10.

IN Domino confido: quo-
modo dicitis animę meę: *
Transmigra in montem sicut
passer è

Quoniam ecce peccatores
intenderunt arcum, parave-
runt sagittas suas in phare-
tra, * ut sagittent in obscuro
rectos corde.

Quoniam quæ perfecisti,
destruxerunt: * justus autem
quid fecit?

Dominus in Templo Sanc-
to suo, * Dominus in Cœlo
sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem res-
piciant: * palpebræ ejus in-
terrogant filios hominum.

Dominus interrogat jus-
tum, & impium: * qui autem
diligit iniquitatem odit ani-
mam suam.

Pluit super peccatores la-
queos: * ignis, & sulphur, &
spiritus procellarum pars ca-
licis eorum.

Quoniam justus Dominus,
& justitias dilexit: * æquita-
tem vedit vultus ejus.

Aña. Deus meus misit

An-

Angelum suum, & conclu-
sit ora leonum, & non no-
cuerunt mihi.

Ana. Bene ambuletis: &
Dominus sit in itinere ves-
tro, & Angelus ejus comi-
tetur vobiscum.

Psalmus 14.

Domine, quis habitabit
in tabernaculo tuo? * aut quis,
requiescet in
monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine ma-
culâ: * & operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem
in corde suo: * qui non egit
dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo
malum: * & oprobrium non
acepit adversus proximos
suos.

Ad nihilum deductus est
in conspectu ejus malignus:
* timentes autem Dominum
glorificat.

Qui jurat proximo suo, &
non decipit: * qui pecuniam
suam non dedit ad usuram,
& munera super innocentem
non accepit.

Qui facit hęc: * non mo-

vebitur in æternum.

Ana. Benè Ambuletis:
& Dóminus sit in itinere ves-
tro: & Angelus ejus commi-
tetur vobiscum.

v. Stetit Angelus juxta
aram templi.

R. Habens thuribulum
aureum in manu sua.

De Libro Exodi.

Lect. i. Cap. 23.

Ecce ego mittam Ange-
lum meum, qui præce-
dat te, & custodiat in via, &
introducat in locum, quem
paravi. Observa eum, & au-
di vocem ejus, nec contem-
nendum putas: quia non di-
mittet, cum peccaveris, & est
nomen meum in illo. Quod
si audieris vocem ejus; &
feceris omnia, quæ loquor;
inimicus ero inimicis tuis, &
affligam afflentes te. Præce-
detque te Angelus meus.

R. Angelis suis Deus
mandavit de te, ut custo-
diant te in omnibus vijs tuis:
* In manibus portabunt te,
ne unquam offendas ad li-
pidem pedem tuum. *v.* Mil-
lia

lia millium ministrabant ei,
& decies millies centena mil-
lia assistebant ei. In manibus.

Ex Zacharia Propheta.

Lectio ii. Cap. 1.

Factum est verbum Do-
mini ad Zachariam fi-
lium Barachie, filij Addo Pro-
phetam, dicens: Vidi per noc-
tem, & ecce vir ascendens
super equum rufum, & ipse
stabat inter myrteta, quæ
erant in profundo: & post
eum equi rufi, varij, & albi.
Et dixi: Quid sunt isti, Do-
mine mi? Et dixit ad me An-
gelus qui loquebatur in me:
Ego ostendam tibi quid sint
hæc. Et respondit vir, qui sta-
bat inter myrteta, & dixit:
Isti sunt, quos misit Domi-
nus, ut perambulent terram.
Et responderunt Angelo Do-
mini, qui stabat inter myr-
teta, & dixerunt: Perambula-
vimus terram, & ecce omnis
terra habitatur, & quiescit.

P. Respondit Angelus
Domini, & dixit: Domine
exercituum, * Usquequo tu
non misereberis Jerusalem,

& urbium Juda, quibus ira-
tus es?

P. Iste enim septuagesi-
mus annus est. Usquequo.

Lectio iii. Cap. 2.

Et levavi oculos meos, &
vidi: & ecce vir, & in
manu ejus funiculus menso-
rum. Et dixi: Quo tu vadis?
Et dixit ad me: Ut metiar Je-
rusalem, & videam ^{et quartu} quanto
sit latitudo ejus. Et ecce An-
gelus, qui loquebatur in me,
egrediebatur in occursum
ejus. Et dixit ad eum: Cur-
re, loquere ad puerum is-
tum, dicens: absque muro
habitabitur Jerusalem præ-
multitudine hominum, & ju-
mentorum in medio ejus. Et
ego ero ei, ait Dominus, mu-
rus ignis in circuitu: & in
gloria ero in medio ejus.

P. In conspectu gentium
nolite timere, vos enim in
cordibus vestris adorate, &
timete Dominum: * Ange-
lus enim ejus vobiscum est.
P. Stetit Angelus juxta aranu
templi, habens thuribulum
auricum in manu sua. Ange-
lus

Ius enim. Gloria Patri. Angelus enim.

In secund. Noct. Aña.

Cum essem vobiscum, per voluntatem Dei eram: ipsum benedicite, & cantate ei.

Psalmus 18.

Celi enarrant gloriam Dei.* & opera manuum ejus annunciat firmamentum.

Dies dici eructat verbuni: * & nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquelæ, neque sermones: * quorum non audiuntur voces eorum.

In omnem terram exivit sonus eorum: * & in fines orbis terræ verba eorum.

In sole posuit tabernaculum suum: * & ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo.

Exultavit, ut gigas ad currēdam viam: * à summo celo egressio ejus.

Et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est, qui se abscondat à calore ejus.

Lex Domini immaculata, convertens animas: * testimonium Domini fidele, sa-

cientiam præstans parvulis.

Justitiæ Domini recte lœticantes corda: * præceptum Domini lucidum illuminans oculos.

Timor Domini sanctus, permanens in sæculum sæculi: * judicia Domini vera, justificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum, & lapidem pretiosum multum: * & dulciora super mel, & favum.

Etenim servus tuus custodit ea: * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me: * & ab alienis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero: * & emmundabor à delicto maximo.

Et erunt, ut complaceant eloquia oris mei: * & meditationis cordis mei in conspectu tuo semper.

Domine adjutor meus: * & redemptor meus.

Aña. Cum essem vobiscum, per voluntatem Dei eram: ipsum benedicite, & cantate ei.

Aña.

Aña. Tollens se Angelus Domini, qui præcedebat castra Israel, abiit post eos.

Psalmus 23.

Domihi est terra, & plenitudo ejus : * orbis terrarum, & universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * & super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens manibus, & mundo corde, * qui non accepit in vano animam suam, nec iustavit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino: * & misericordiam à Deo salutari suo.

Hec est generatio querentium eum: * querentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dominus fortis, & potens: Dominus potens in prælio.

Attollite portas principes

vestras, & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Aña. Tollens se Angelus Domini, qui præcedebat castra Israel, abiit post eos.

Aña. Immittet Angelus Domini, in circuitu timentium eum, & eripiet eos.

Psalmus. 33.

Benedic Domini in omni tempore: * semper laus ejus in ore meo.

In Domino laudabitur anima mea: * audiant mansueti, & lætentur.

Magnificate Dominum mecum: * & exaltemus nomen ejus in idipsum.

Exquisivi Dominum, & exaudiuit me: * & ex omnibus tribulationibus meis eripuit me

Accedite ad eum, & illuminamini: * & facies vestre non confundentur.

Iste pauper clamavit, & Dominus exaudiuit eum: * & de omnibus tribulationibus ejus salvavit eum.

Immi-

Immittet Angelus Domini
in circuitu timentium eum: *
& eripet eos.

Gustate, & videte, quo-
niā suavis est Dominus: *
beatus vir, qui sperat in eo.

Timete Dominum omnes
sancti ejus: * quoniam non
est inopia timentibus eum.

Divites eguerunt, & esurie-
runt: * inquirentes autem
Dominum non minuentur
omni bono.

Venite filij, audite me: * ti-
morem Domini docebo vos.

Quis est homo, qui vult vi-
tam: * diligit dies videre
bonos?

Prohibe linguam tuam à
malo: * & labia tua ne lo-
quantur dolum.

Diverte à malo, & fac bo-
num: * inquire pacem, &
persequere eam.

Oculi Domini super justos: *
& aures ejus in preces eorum:

Vultus autem Domini su-
per facientes mala: * ut perdat
de terra memoriam eorum.

Clamaverunt justi, & Do-
minus exaudivit eos: * & ex
omnibus tribulationibus co-

rum liberavit eos.

Juxta est Dominus ijs, qui
tribulato sunt corde: * & hu-
miles spiritu salvabit.

Multæ tribulationes jus-
torum: * & de omnibus his
liberabit eos Dominus.

Custodit Dominus omnia
ossa eorum: * unus ex his
non conteretur.

Mors peccatorum pessi-
ma: * & qui oderunt jus-
tum, delinquent.

Redimet Dominus ani-
mas servorum suorum: * &
non delinquent omnes, qui
sperant in eo.

Anna. Immittet Angelus
Domini in circuitu timen-
tium eum, & eripet eos.

¶. Ascendit fumus aro-
matum in conspectu Domini.

Bz. De manu Angeli.

Sermo Sancti Bernardi Abb.

In Psalm. Qui habitat.

Lectio iv.

Angelis suis mandavit
de te. Mira dignatio, &
vere magna dilectio charita-
tis. Quis enim? Quibus? De
quo? Quid mandavit? Studio-
se consideremus, fratres, dili-

C genc

genter commendemus memoriæ hoc tam grande mandatum. Quis enim mandavit? Cujus sunt Angeli? Cujus mandatis obtemperant? Cujus obediunt voluntati? Nempe Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus vijs tuis. Nec cunctantur, quin etiam in manibus tollant te. Summa ergo maiestas mandavit Angelis, & Angelis suis mandavit. Illis utique sublimibus, tam beatis, quam proximis sibi coherentibus, & verè domesticis mandavit de te. Tu quis es? Quid est homo, quod memor es ejus? Aut filius hominis: quoniam reputas eum? Quasi verò non sit homo putredo, & filius hominis vermis. Sed quid putas mandavit de te? Ut custodiant te.

R. Vivit ipse Dominus:*
Quoniam custodivit me Angelus ejus, & hinc euntem, & ibi commemorantem, & inde
huc revertentem. *v.* Et non
permisit me Dominus ancilam suam coinquinari. Quoniam.

Lectio v.

QUàntam tibi debet hoc verbum inferre reverentiam, aferre devotionem, conferre fiduciam! Reverentiam pro præsentia; devotio nem pro benevolentia; fiduciam pro custodia. Cautè ambula, ut videlicet, cui adsunt Angelii, sicut eis mandatum est, in omnibus vijs tuis. In quovis diversorio, in quovis angulo Angelo tuo reverentiam habe. Tu ne audreas, illo præsente, quod, vide nte me, non auderes? An præsentem esse dubitas, quem non vides? Quid si audires? Quid si tangeres? Quid si ol facteres? Vide, quia non solo visu, rerum præsentia com probetur.

R. Angelus Domini descendit cum Azaria, & socijs ejus in fornacem, & excus sit flammam ignis de forna ce: * Et non tetigit eos omnino ignis, neque contristavit.

v. Benedictus Deus eorum, qui misit Angelum suum, & cruit servos suos, qui crediderunt in eum. Et non.

Lec-

Lectio vi.

IN ipso itaque, fratres affectuosè diligamus Angelos ejus, tamquam futuros aliquando cohæredes nostros, interim verò actores, & tutores à Patre positos, & præpositos nobis. Quid substantis custodibus timeamus? Nec superari, nec seduci, minus autem seducere possunt, qui custodiunt nos in omnibus vijs nostris: fideles sunt, prudentes sunt, potentes sunt, quid trepidamus? Tantum sequamur eos, adhaeramus eis, & in protectione Dei cœli commoremur. Quoties ergo gravissima cernitur urgere tentatio, & tribulatio vehemens imminere, invoca custodem tuum, ductorem tuum, adjutorem tuum in oportunitatibus, in tribulatione: inclama eum, & dic, Domine, salvanos, perimus.

R. In omni tribulatione eorum non est tribulatus: * Et Angelus faciei ejus salvavit eos. * In dilectione sua, & indulgentia sua ipse redemit

eos, & portavit eos, & elevavit eos cunctis diebus seculi. Et Angelus. Gloria. Et Angelus.

In 3. Noct. Antip.

Misit Dominus Angelum suum, qui percussit omnem virum robustum, & bellatorem, & principem exercitus Regis Assyriorum.

Psalmus. 95.

Cantate Domino cantum novum: * canitate Domino omnis terra.

Cantate Domino; & benedicte nomini ejus: * annunciate de die in diem salutare ejus.

Annunciate inter Gentes gloriam ejus: * in omnibus populis mirabilia ejus.

Quoniam magius Dominus, & laudabilis nimis: * terribilis est super omnes Deos.

Quoniam omnes dij Gentium dœmonia: * Dominus autem cœlos fecit.

Confessio, & pulchritudo in conspectu ejus: * sanctimonia, & magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Domino patriæ Gentium , afferte Domino gloriam , & honorem: * afferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, & introite in atria ejus: * adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commovereatur à facie ejus universa terra : * dicite in Gentibus , quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terræ , qui non commovebitur: * judicavit populos in æquitate.

Lætentur cœli , & exultet terra , commovereatur mare , & plenitudo ejus : * gaudebunt campi , & omnia , quæ in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna sylvarum à facie Domini , quia venit: * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terræ in æquitate: * & populos in veritate sua.

Ana. Misit Dominus Angelum suum , qui percusit omnem virum robustum , & bellatorem , & principem

exercitus Regis Assyriorum.

Ana. Adorate Dominum omnes Angeli ejus : audivit , & lætata est Sion.

Psalmus 96.

Dominus regnavit, exultet terra : * lætentur insulæ multæ.

Nubes , & caligo in circuitu ejus: * justitia , & judicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcedet , * & inflamavit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terræ : * vidi , & commota est terra.

Montes , sicut cera fluxerunt à facie Domini : * à facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt cœli justitiam ejus: * & viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes , qui adorant sculptilia: * & qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum omnes Angeli ejus : * audivit , & lætata est Sion.

Et exultaverunt filii Iudee , * propter judicia tua , Domine.

Quoniam tu Dominus al-

tis-

cissimus super omnem ter-
ram : * nimis exaltatus es
super omnes deos.

Qui diligitis Dominum,
odite malum: * custodit Do-
minus animas sanctorum
suum de manu peccatoris
liberabit eos.

Lux orta est justo: * & re-
ctis corde laetitia.

Lætamini justi in Domi-
no : * & confitemini memo-
riæ sanctificationis ejus.

Aña. Adorate Dominum
omnes Angeli ejus: audivit,
& lætata est Sion.

Aña. Benedicte Domino
omnes Angeli ejus, potentes
virtute ; facientes verbum
illius, ad audiendam vocem
sermonum ejus.

Psalmus 102.

Benedic anima mea Do-
mino: * & omnia, que
intra me sunt nomini san-
cto ejus.

Benedic anima mea Domi-
no: * & noli obliisci om-
nes retributiones ejus.

Qui propitiatur omnibus
iniquitatibus tuis: * qui sa-
nat omnes infirmitates tuas.

Qui redimit de interitu
vitam tuam : * qui coronat
te in misericordia, & mise-
rationibus.

Qui replet in bonis desi-
derium tuum: * renovabitur
ut aquilæ juventus tua.

Faciens misericordias Do-
minus : * & judicium omni-
bus injuriam patientibus.

Notas fecit vias suas Moysi,
* filijs Israel voluntates suas.

Miserator, & misericors
Dominus : * longanimes, &
multum misericors.

Non in perpetuum iras-
cetur : * neque in æternum
coniminabitur.

Non secundum peccata
nostra fecit nobis : * neque
secundum iniurias nos-
tras retribuit nobis.

Quoniam secundum alti-
tudinem cœli à terra: * corro-
boravit misericordiam suam
super timentes se.

Quantum distat ortus ab
occidente: * longè fecit à no-
bis iniurias nostras.

Quomodo miseretur pa-
ter filiorum , misertus est
Dominus timentibus se : *

quo-

quoniam ipse cognovit figura-
mentum nostrum.

Recordatus est, quoniam pulvis sumus: * homo sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorebit.

Quoniam spiritus pertransi-
vit in illo, & non subsistet:
* & non cognoscet amplius locum suum.

Misericordia autem Domini ab eterno: * & usque in eternum superstinentes eum.

Et justitia illius in filios filiorum, * his, qui servant testamentum ejus.

Et memores sunt mandato-
rum ipsius: * ad faciendum ea.

Dominus in cœlo paravit sedem suam: * & regnum ip-
sius omnibus dominabitur.

Benedicite Domino om-
nes Angeli ejus: * potentes
virtute, facientes verbum il-
lius, ad audiendam vocem
sermonum ejus.

Benedicite Domino omnes
virtutes ejus: * ministri ejus,
qui facitis voluntatem ejus.

Benedicite Domino omnia
opera ejus: * in omni loco
dominationis ejus, benedic-

anima mea Domino.

Aña. Benedicite Domino omnes Angeli ejus, potentes
virtute; facientes verbum illius, ad audiendam vocem
sermonum ejus.

Y. In conspectu Angelorum
psallam tibi Deus meus.

Re. Adorabo ad templum
sanctum tuum: & confitebor
nomini tuo.

Lectio Sancti Evangelij sec-
undum Matthæum.

Lect. vii. Cap. 18.
IN illo tempore: Accesse-
runt discipuli ad Jesum
dicentes: quis putas major est
in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia S. Hilarij Episcopi
Comm. in Mat. cant. 18.

Humilitas passionis scان-
dalum mundo est. In
hoc enim maximè ignorantia
detinetur humana, quod sub
deformitate crucis, æternæ
gloriæ Dominum noluit acci-
pere. Et quid mundo tam pe-
nitus, quam non rece-
pisse Christum? Verumta-
men sub hominis nuncupa-
tio-

tione auctorem scandali hu-
jus Judaicum populum de-
signat ; per quem omne
hoc mundo periculum com-
paratur, ut Christum in pas-
sione abnegent, quem lex,
& Prophetæ passibilem pre-
dicaverunt. Ideo enim neces-
se esse, ait, venire scandala:
quia ad Sacramentum red-
dendę nobis æternitatis, om-
nis in eo passionis humilitas
esset explenda.

R. Machabæus, & qui cum
eo erant, cognoverunt ex-
pugnari præsidia: * Cum fle-
tu, & lachrymis rogabant Do-
minum, & omnis turba simul,
ut bonum Angelum mitte-
ret ad salutem Israel.

V. Cum pariter prompto
animo procederent Jerosóly-
mis, apparuit præcedens eos
eqües in veste cándida. Cum
actu.

Benedict. Quorum festum.
Lectio viii.

Vide te ne contemnatis
unum de pusilis istis,
qui credunt in me. Aptissi-
mum vinculum mutui amo-
ris imposuit, ad eos præcipue,

qui verè in Domino credi-
dissent. Pusillorum enim An-
geli quotidie Deum vident:
quia Filius hominis venit
salvare, quę perdita sunt. Er-
go, & Filius hominis salvat,
& Deum Angeli vident, &
Angeli pusillorum præsūt fi-
delium orationibus. Præesse
Angelos absoluta auctoritas
est. Salvatorum igitur per
Christum orationes Angeli
quotidie Deo offerunt. Ergo
periculose ille contemnitur,
cujus desideria, & postulatio-
nes ad æternum, & invisibi-
lem Deum ambitioso Ange-
lorum famulatu, ac ministe-
rio pervehuntur.

R. Tu Domine, qui misisti
Angelum tuum sub Ezechia
rege Judæ, & interfecisti de-
castis Senacherib, centum
octoginta quinque millia : *
Et nunc dominator cœlorum
mitte Angeluni tuum bonum
ante nos in timore, & tremore
magnitudinis brachij tui.

V. Ut metuant, qui cum
blasphemia veniunt adver-
sus sanctum populum tuum.
Et nunc. Gloria. Et nunc.

*Si hoc festum venit in Qua-
drag. ix. Lect. leg. de Homil.
Fer. occurr. & de ea fit com.*

Lectio ix.

ATque, ut ingentem esse in cœlis lætitiam redditu humanæ salutis ostenderet, comparationis posuit exemplum ejus, qui oves nonaginta novem in montibus reliquisset, & errantem unam requisisset, qua inventa, plus gaudij sit, quam habebatur in nonaginta novem conservatione lætitie. Ovis una, homo intelligendus est, & sub homine uno universitas sentienda est. Sed in unius Adæ errore omne hominum genus aberravit. Ergo nonaginta novem non errantes multitudo Angelorum coelestium oppinanda est, quibus in cœlo est lætitia, & cura salutis humanæ. Igitur, & quærens hominem, Christus est, & nonaginta novem relikti, cœlestis glorie, multitudo est, cui cum maximo gaulio errans homo in Domini corposo est relatus. Te Deum.

**AD LAUDES, ET PER
Horas,
Antiphona.**

ANgelis suis Deus man-
davit de te, ut custo-
diant te in omnibus vijs tuis.

*Psalm. Dominus regnavit,
cum reliq. de Dominica.*

Aña. Laudemus Domi-
num, quem laudant Angeli,
quem Cherubim, & Sera-
phim, Sanctus, Sanctus, San-
ctus proclamant.

Aña. Angeli eorum sem-
per vident faciem Patris mei,
qui est in cœlis.

Aña. Benedictus Deus,
qui misit Angelum suum, &
erexit servos suos, qui credi-
derunt in eum.

Aña. Laudate Deum om-
nes Angeli ejus, laudate cum
omnes virtutes ejus.

Capitulum Exod. 23.

Ecce ego mittam Ange-
lum meum, qui prece-
dat te, & custodiat in via, &
introducat in locum, quem
paravi: observa eum, & audi
vocem ejus.

Monachorum

Hymn.

Hymnus.

Orbis patrator optimè,
Qui, quidquid est potentia
Magna creasti, nec regis
Minore providentia.

Addesto supplicantium
Tibi reorum coetui;
Lucisque ^{sub}crepusculum
Lucem novam da mentibus.
Tuusque nobis Angelus
Signatus ad custodiam.
Hic adsit: à contagio
Qui criminum nos protegat.

Serpentis nobis æmuli
Calumnias exterminet,
Ne rete fraudulentiar
Incauta nectat pectora.
Metum repellat hostium
Nostris procul de finibus:
Pacem procuret civium,
Fugetque pestilentiam.
Deo Patri sit gloria,
Qui, quos redemit Filius,
Et Sanctus unxit Spiritus,
Per Angelos custodiat.
Amen.

V. In conspectu Angelorum
psallam tibi Deus meus.

R. Adorabo ad templum
sanctum tuum, & confitebor
nomini tuo,

Ad Benedictus Aña.

REversus est Angelus, qui
loquebatur in me, & sus-
citavit me, quasi virum, qui
suscitatur à somno suo.

Oratio.

Deus, qui ineffabili provi-
dentia Sanctos Angelos
tuos ad nostram custodiam
mittere dignaris: largire sup-
plicibus tuis, & eorum semper
protectione defendi, & eterna
societate gaudere. Per Do-
minum.

Ad Tertiam. Aña. Laude-
mus Dominum.

Cap. Ecce ego, ut supra.

R. brev. Stetit Angelus, *
Juxta aram templi. Stetit. **V.**
Habens thuribulum aureum
in manu sua. Juxta. Gloria
Patri. Stetit.

* Ascendit fumus aróma-
tum in conspectu Domini.

R. De manu Angeli.

Ad Sext. Aña. Angeli eorum

Cap. Exod. 23.

NEC contemnendum pu-
tes: quia non dimittet
cum peccaveris, & est no-
men meum in illo.

R. brev. Ascendit fumus

Daro-

arómatum : * In conspectu
Domini. Ascendit.

℣. De manu Angeli. In con-
spectu. Cloria Patri. Ascendit.

℣. In conspectu Angelorum
psallam tibi Deus meus.

℟. Adorabo ad templum
sanctum tuum, & confitebor
nomini tuo.

Ad Nonam. Aña. Laudate
Deum.

Cap. Exod. 23.

Quod si audieris vocem
eius, & feceris omnia,
quæ loquor, inimicus
ero inimicis tuis, & affligam
affligerentes te, præcedetque
te Angelus meus.

℟. brev. In conspectu An-
gelorum: * Psallam tibi, Deus
meus. In conspectu.

℣. Adorabo ad templum
sanctum tuum, & confitebor
nomini tuo. Psallam. Gloria
Patri. In conspectu.

℣. Adorate Deum.

℟. Omnes Angeli ejus.

In secund. Vesp. Aña. Ange-
lis suis, cum reliq. de Laud.
Psalm. Dixit Dominus cum
reliq. de Dominica, et loco ul-
tim. Psalm. Confitebor tibi

Dominè in toto corde meo:
quoniam, ut in Vesp. fer. 6.

Capitulum, Hymn. ℣. ut
suprà in primis Vesp.

Ad Magn. Aña.

Sancti Angeli Custodes
nostrí, defendite nos in
prælio, ut non pereamus in
tremendo judicio.

Miss. ut in die 2. Octobr.
Tractus: ut in votiv. Angelor.

Deinde fit com. seq. ℣ fer.
si occurrat in Quadrages.

Die VIII. Martij.

S. Veremundi Abbat. Rega-
lis Monasterij Hirachens. dup.
min. pro utroq. Clero in toto
Regno Navarræ.

¶ Intra Regn. Lect. 2. Noct.
prop. seq. In 3. Noct. Ecce
nos reliquimus. Miss. Os justi.
pro Abbat. Orat. Intercesio.

¶ Extra Regn. 2. Noct.
Deridetur de cñi Abbat. 2. lo-
co. reliq. ut suprà.

IN II. NOCTURNO

Lectio iv.

Veremundus natione Na-
varrus, clarissimis ortus
parentibus, ex vico Villa-
torta, vel ut alijs placet, ab
Areillano, ad radices montis

Jur-

Juræ à Stella Civitate duorum ferè passuum millibus distantis, parvulus adhuc, relicta domo, rebusque patrijs, Deo militaturus, Monasterium Hirachense Ordinis Sancti Benedicti, sub disciplina Munij Abbatis, ingressus est: ubi mirum dictu, quanta morum integritate, quanta virtutum perfectione, vel in ipsa pueritia, reliquos sui temporis superabat. Cilicio, jejunijs, vigilijs, & orationibus, domabat corpus, ne gravaret animam. Cæterum, cum in dies semper iret de virtute in virtutem, in mortui Abbatis, avunculi sui, locum sufficitur.

¶. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit cum ab iniunctis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

¶. Justum dedit Domini nus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei::::: Et dedit illi, &c.

Lectio v.

PAstor electus, non mores mutavit, sed & cæteros, & se ipsum, virtutibus

quotidiè superabat. Quod miraculorum signa frequenter manifestabant; sive, dum futura prædictit; sive, dum messes Monasterij, in area ardentibus, oratione sola extinguit; sive, dum latrones, greges, & armenta Monasterij deprædantes, permanere immobiles facit; sive, dum dæmones à corporibus obsessis relegantur; sive, dum cæcos illuminat, & infirmos sanat; sive denique, dum pluvias, & alia postulata à populo, à Deo impetrat. Præter cætera tamen in pauperes, & alios fideles, munificissimus fuit: quamobrem mira, & stupenda, per ipsum operatus est Dominus. Contigit enim (inter alia multa) ut ingens famæ totum Regnum Navarræ depopularetur: qua miserabilis plaga coacti multi ad Sanctum virum eleemosynam petituri confluebant. Ingravescente vero in dies fame, multitudo circiter trium hominum millium convenit: verum, cum domi non esset, unde tanta multitudo reficeretur, ingens clamor, &

ulalatus dicitur ; nam famē confectis vix erant vires quam eundi : quare periclitandum erat, nisi à Patre subveniretur.

E. Amavit eum Dominus, & ornavit eum. Stolam glorię induit eum: * Et ad portas Paradisi coronavit eum.

V. Induit eum Dominus loricam fidei, & ornavit eum. Et ad portas Paradisi, &c.

Lectione vi.

Quod mirandum spectaculum vehementer do-lens, accessit ad Altare sacrum peracturus : & ecce, dum ad illum locum deuentū esset, in quo Sacerdos orat pro populo, & lachrymis à Deo postularer auxilium, columba alba, de cœlo descendens, super singulorum capita, quasi illos tangens, volitabat ; atque mox, cunctis videntibus, in cœlum rediit. Quo tantum virium, tantamque saturitatē unusquisque sensit, ac si splendidissimis, & variis cibis esset refectus. Qua de re Deo gratias exhibentes leti redierunt ad pro-

pria. His igitur, & alijs mirabilis Monasterium, quod sat is illustre tota Hispania Veremundus accepit, insignis fama sanctitatis reddidit augustinus. Felici tandem resolutus morte, migravit ad Christum, anno Domini millesimo nonagesimo secundo, octavo Idus Martij, cum Monasterium Hirachense rexisset quadraginta, & amplius annis.

E. Iste homo perfecit omnina, quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum : Ingredere in requiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus.

V. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & pervenit ad cœlestia regna. Quia te vidi. Gloria Patri. Quia te vidi, &c.

IN III. NOCTURNO.

Homil. in Evang. Ecce nos reliquimus, &c. *de communione Abbat.* Si venerit in Quadrages. Nona lectio erit de Homilia feriæ, & comm. istius ad Laudes.

Missa : Os Justi. *de communione Abbat. cum commem. fer.*

feriae, & in fine Evangelium
istius, si venerit in Quadrag.

In secundis Vesp. à Capit.
de seq. festo Sanctæ Franciscæ
Romanæ Vid. cum commem.
S. Veremundi, & fer.

Die XV. Martij.

S. Raymundi Abbat. Regalis
Monasterij S. Mariæ de Fitero,
& Fundatoris Ordinis de Ca-
latrava, dup. min. pro utroq.
Clero Regn. Navarræ.

In primis Vesp. à Capit. fit
de eo, de communi Confesor.
non Pontificum præt. sequen-
tia. In hymno mutatur ter-
cias versus, & dicitur Hac
die latus meruit supremos
laudis honores, cum commem.
S. Florentinæ Virg. & feriae.

ORATIO.

Deus, qui Beato Raymundo
Abbati præliari præ-
lia tua, & fidei inimicos supe-
rare dedisti, concede, ut ejus
nos intercesione muniti ab
hostibus mentis, & corporis,
liberemur. Per Dominum nos-
trum, &c. Et fit commem. fer.

Lect. i. Noct. Beatus vir

de 2. loco Confes. non Pontif.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Raymundus Aymundus, Canonicus
Ecclesie Turiasonensis
in Regno Aragoniæ, quo Di-
vina, procul à mundi strepitu,
liberius contemplaretur, su-
perno spiritu afflante, in so-
litudinem se recepit. Dein-
de, cum Cisterciensium Mo-
nachorum fama undequaque
diffunderetur, illud amplexus
est Institutum, ac, longè, la-
teque evulgata ejus vita san-
ctimonia Abbas Monasterij
Beatæ Mariæ de Fitero cons-
titutus est. Postquam verbo,
& exemplo ad omne opus
pietatis suos induxisset, co-
piosum exercitum Fidelium
collegit, Castrum de Turrungen,
& Calatravam à Mauris
tuendam, de manu Sanctij
Castellellæ Regis suscepit: ac
peritia rei militaris mirabili-
ter pollens, Saracenos fugavit,
multasque urbes expugnavit.
Novo, & usque ad ea tem-
pora inaudito exemplo Ray-
mundus Monachatui Militiam

con-

conjunxit. Ordinem Militarem de Calatrava nuncupatum, & in tota Europa celeberrimum, ac à pluribus Summis Pontificibus approbatum, instituit, sub regula, legibus, & visitatione Cisterciensium: ex quo alij Ordines Militares, de Alcantara, de Christo, de Avibus, de Montesia, de Monte-franco, de Monte-gaudio, & de Truxillo, eidem Religioni Cisterciensi subjeti prodierunt.

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem eternam.

R. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Et dedit, &c.

Lectio v.

HÆC fuere prima semina Inclytæ militiæ, sub quæ tot viri, tot Principes, tot Dukes, tot etiam aliæ Religiosæ militiæ profiterentur. Hujus novi Ordinis milites quandiu à prælio abstinebant, adamum observabant victimum, vestitum, psalmodiam, contem-

plationem, opus manuum, silentium, vigiliasque, ac denique mutuam quotidiorum defectuum proclaimationem, ut nihil minus à Monachis efficerent. Hinc præcepturn est communī assensu, & deliberatione Capituli Generalis Cisterciensis, ut illius Ordinis milites essent filii Monasterij Morimundi; utque Abbas, & domus eadem, in eos jus illud filiationis haberet, quale in Morimundo noscitur habere Cisterciū. Eudem militiæ Beatus Raymundus ultra ipsam Calatravæ arcem, & oppidum, plura alia loca, & castra acquisivit.

R. Amavit eum Dominus, & ornavit eum: stollam gloriæ induit eum: * Et ad portas paradisi coronavit eum.

R. Induit eum Dominus loricam fidei, & ornavit eum. Et ad portas Paradisi, &c.

Lectio vi.

TAmdem vir sanctus utriusque militiæ, Coelensis, & terrenæ, supremus dux, post multas victorias partas de Saracenis, plures de

Dœs,

Dœmone, post caputias ga-
leas orbi inductas, cunctis fi-
dei inimicis formidabiles, post
homines aptatos utriusque
armis, qui, & ad sonitum Buc-
cinæ leones, & ad Tympani
ictum agnos, illud in prælio,
hoc in claustris, imitarentur,
plenus dierum, & virtutum,
anno salutis millesimo, cen-
tesimo, sexagesimo tertio, &
sesto regiminis Ordinis à se
inchoati, animam emisit, mul-
tis post mortem miraculis il-
lustris. Sacrae ejus corporis
exuviae Toletum translatae in
Monasterio Montis Sion, au-
toritate Pauli Papæ Secundi,
litteris datis die decima quin-
ta mensis Martij anno mille-
simo quadringentesimo sexa-
gesimo octavo, super Altaris
Aram ad Epistolæ cornu de-
center collocatæ fuerunt, ad-
ditis à Summo Pontifice In-
dulgentijs ijs, qui eum locum
devote visitaverint.

R. Iste homo perfecit om-
nia, quæ locutus est ei Deus,
& dixit ad eum : ingredere
in requiem meam: * quia te
vidi juxtam coram me ex om-

nibus gentibus.

V. Iste est, qui contempsit
vitam mundi, & pervenit ad
Cœlestia regna. Quia te, &c.
Gloria Patri, &c. Quia te, &c.

IN III. NOCTURNO.
Lectio Sancti Evangelij secun-
dum Lucam. Cap. 3.

Lectio vii.

IN illo tempore : dicebat
Joannes ad turbas, quæ
exibant, ut baptizarentur ab
ipso : Genimina viperarum,
quis ostendit vobis fugere à
ventura ira? Et reliqua.

*Homilia Sancti Bernardi
Abbatis in exortatione ad
milites Templi.*

Si percutere in gladio om-
nino fas non est Christiano, cur ergo præco Salva-
toris contentos fore suis sti-
pendijs Militibus indixit, &
non potius omnem eis Mili-
tiam interdixit? Sed secure
dissipentur gentes, quæ bella
volunt, & abscindantur, qui
nos conturbant. Exeratur gla-
dius uterque Fidelium in cer-
vices inimicorum, ad des-
truendam omnem altitudinem

extollentem sē adversus sciētiam Dei , quæ est Christianorum fides ; ne quando dicant gentes: ubi est Deus eorum? Porrò imminente bello, intus fide, foris ferrò, non auro se munit , quatenus armati , & non ornati , hostibus metum īcūtiant, non provocent avaritiam. Deinde non turbulenti, aut impetuosi , & quasi ex levitate p̄cipites, sed consulte , atque cum omni cautela, & providentia, se ipsos ordinantes , & disponentes in aciem, juxta quod de Patribus scriptum est : Veri propecto Israelitæ procedunt ad bella pacifici.

Rg. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & de omni corde suo laudavit Dominum : * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum.

V. Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinentis se ab omni malo, permanens in innocencia sua. Ipse intercedat pro peccatis, &c.

Lectio viij.

AT verò , ubi ventum

fuerit ad certamēn , tum deum pristina lenitate postposita , tamquam si dicerent: Nonne , qui oderunt te , Domine , oderam , & super inimicos tuos tabescēbam ? Irruunt in adversarios , hostes velut oves reputant , nequam, etsi paucissimi , vel servam barbariem , vel numerosam multitudinem formidantes. Noverunt siquidem, non de suis presumere viribus; sed de virtute Domini Sabaoth sperare victoram , cui nimis facile esse confidunt, juxta sentenciam Machabæi: concludi multos in manu paucorum ; & non esse differentiam in conspectu Dei cœli, liberare in multis , & in paucis , quia non in multitudine exercitus est victoria belli, sed de cœlo fortitudo est. Ita denique mihi quodam, ac singulari modo cernuntur, & agnis mitiores, & leonibus ferociores, ut pene dubitem, quid potius censem appellandos, Monachos videlicet , an milites , nisi quod utrumque forsitan congruentius nominari,

communi Abbatum præ. sequentia.

ORATIO.

Deus, qui Beato Raymundo Abbatii preliari prælia tua, & fidei inimicos superare dedisti, concede, ut ejus nos intercessione muniti ab hostibus mentis, & corporis liberemur. Per Dominum nostrum, &c.

¶ Sequentia Sancti Evangelij secundum Luc. Cap. 3.

In illo tempore: Dicebat Joannes ad turbas, quæ exibant, ut baptizarentur ab ipso: Genimina viperarum, quis ostendit vobis fugere à ventura ira? Facite ergo fructus dignos poenitentiae, & ne cœperitis dicere: Patrem habemus Abraham. Dico enim vobis, quia potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ: jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor non faciens fructum bonum excidetur, & in ignem mittetur. Et interrogabant eum milites, dicentes: quid faciemus nos? Et ait illis: neminem concus-

rim, quibus neutrum deesse cognoscitur, nec Monachi mansuetudo, nec militis fortitudo. De qua quid dicendum, nisi quod à domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris? Tales sibi elegit Deus, & collegit à finibus terræ Ministros ex fortissimis Israel, qui verè lectulum Salomonis vigilanter, fideliterque custodiant omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi.

¶ Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum, quando revertatur à nuptijs.

¶ Vigilate ergo, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et vos similes, &c. Gloria Patri, &c. Et vos similes.

Nona lect. dicit. de Homil. occurrenti. Quod si contigerit hoc festum transferri extra Quadrag. nona lect. dividitur ab illis verbis: Ita denique. In laud. fit commem. fer.

Missa dicitur Os Justi de

28

tiatis, neque calumniam fa-
ciatis, & contenti estote sti-
pendijs vestris.

Cætera ut in dicto comm.

Abbatum.

APRILIS.

Fer. 3. post oct. Pasch. In
Dedicatione Eccles. Cathed.
Pompel. Dup. 1. clas. in tota
Diæces. In Civit. cum Octav.
Et extra eam sine Octava.
Omnia de commun. Dedicat.
Eccles. cum Allel. in fine In-
vitat. Aña. ♀. ☩. ☩ Psalm.
Nocturn. dic. sub prima Aña.

MAJUS.

Die IX. Maij.

S. Gregorij Ostiensis Ep. &
Conf. dup. in tot. Diæc. Lect.
1. Noct. de Script. 2. & 3. Noct.
de cñi 1. loco. Miss. Statuit.

Die X. Maij.

S. Martini Loynaz M.
Dup. in Diæc. Lect. 1. Noct.
de script. In secundo Noctur.
Sermo Sanct. Ambrosij, Dignum,
& congruum, de comm.
Mart. temp. Pasch. de primo
loc. In 3. Noct. Hom. Ego sum
vitis vera, de eodem commun.
nona lect. ☩ com. Ss. Gordiani,
etc. Mart. eorum Aña in

Laud. de 1. Vesp. ejusd. com.
ORATIO.

P Ræsta, quæsumus, Omni-
potens Deus: ut qui Beati
Martini Martyris tui, &c.

Si hoc festum venerit in fer.
2. Rog. vel Vig. Ascens. Lect.
1. Noct. Fratres, debitores
sumus, ut in comm. plurim.
Martyr. extra temp. Pasch.

Si autem venerit in Vigil.
Pentec. vel in ipsa die, trans-
fertur post ejus oct. Et tunc
omnia de com. unius Mart.
extra temp. Pasch. Lect. 1.
Noct. de script. In secundo
Noct. sermo Sanct. August.
Ep. Triumphalis, &c. In 3.
Noct. Homil. S. Gregor. Pap.
Si quis vult. de communi de
secundo loco.

Fer. III. post Fest. Ss. Trinit.

In festo Reliquiar. Ec-
clesiae Cathed. Pomp. Dup. in
tot. Diæces. ex conces. Sixti V.

Omnia de communi pluri-
mor. Martyrum.

In primo Noct. Lect. de
script. in secundo Noct. Ne-
mo est, qui nesciat, de com-
muni plur. Mart. In tertio
Noct. Evang. Descendens Je-
sus

sus de monte, de eodem com.

ORATIO.

Propitiare, quæsumus Domine, nobis famulis tuis per Sanctorum tuorum, quorum reliquiae in hac (vel illa) continentur Ecclesia, merita gloriosa; ut eorum pia intercessione ab omnibus semper protegamus adversis. Per Dominum.

In alijs Eccles. præter. Cathedr. non dicitur in Oratione, in hac, sed in illa.

JUNIUS.

Die XIV. Junij.

Festum S. Exuperij Ep. & Conf. Dup. Omnia ut in communi Confes. Pontif. Oratione. Da quæsumus.

*Lect. primi Noct. de scrip.
In secundo, & tertio Noct.
de commun. de primo loco.*

JULIUS.

Die VII. Julij.

*In Festo S. Firmini Ep. & Mart. & Patron. Diæc. & Regni, Dup. i. clas. cum Oct.
Omnia de communi unius Martyr.*

ORATIO.

Deus, qui per fidei præconium, & passionis agonem Beatum Firminum Episcopum, & Martyrem immortalitatis laurea coronasti: concede propitius; ut cujus celebramus triumphum, assequamur, & piæmium. Per Dominum.

*Lect. i. Noct. A Mileto,
ut in communi unius Mart.*

In 2. Noct. Lect. iv.

Firminus Pompelone nobilis parentibus Firmino, & Eugenia natus, una cum illis à Beato Saturnino Episcopo Tolosano baptizatus est, à quo & Honesto Presbytero, ut Christiana Religione imbueretur, traditus, tantum in ea profecit, ut Regiones circumquaque Evangelicis documentis, & virtute sanctitate illustraret. Episcopus Pompelonensis creatus, terrenis facultibus in pauperes erogatis, ad munus Apostolicum se accingens, cum intelligeret per universam Galiam inferri sævam Christianis persecutionem,

Ez Pom-

go

Pompelone discedens, multas Galliarum Urbes perlustravit, atque ab Idolorum cultu innumeram multitudinem Aggenensis, & Andegavensem ad Christi fidem convertit; Domino ejus doctrinam multis miraculis confirmante.

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & a seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

V. Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Inde Bellovacum petens cum pro stirpanda Idolatriæ superstitione plurimum laboraret a Valerio Præside comprehensus, & flagelis usque ad necem cœsus, in carcerem conjectus est. Sergio autem Valerij successori reservatus, eo loco inedium, & squalorem diù patienter tulit: sed vi a Populo liberatus in ea Civitate diutius prædicavit. Ecclesiam in honorem Protomartyris Stephani, aliasque nonnullas construxit. Inde

Ambianum perrexit, ubi quadranginta dierum spatio, multis editis miraculis, tria hominum millia ad Christi fidem convertit, Sacroque Baptismate abluit. Porro Sebastianus, & Longinus Præsides, cum certò scirent Firmini prædicatione multas suæ Provinciæ Urbes Idolis contemptis, Christum colere, Treveris Ambianum, quam celerrimè advenerunt: Et Firminum graviter objurgatum, quod contra Imperialia edicta novam Religionē induceret in carcerem detrudunt. At populi seditionem veriti, intempestæ noctis silentio, eum capite plecti jussérunt septimo Kalendas Octobris.

R. Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine: * Eg voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. **V.** Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

Eius Corpus Faustinianus Senator, qui ab ipso Firmino fuerat lavacro Baptismatis

tis regeneratus, clam sepelivit: quod ibi latuit usque ad Theodoricum Regem, quo tempore Salvius Venerabilis Ambianensis Antistes assiduis precibus à Deo impetravit, (ingente super sepulchri locum lumine radiante, & ex eodem suavissimo odore ad vicina usque oppida flagrante) Sancti Martyris reliquias sibi revelari. In quarum translatione, elementa etiam ipsa visa sunt ei obsequium prestitisse. Nam Idibus Januarij, cum hiems esset horrida, subito omnes Regionis arbores, floribus, & foliis virentibus vestitæ, prata lilijs, ac rosis plena omnibus arridebant. Denique multi ægroti, & infirmi ob merita S. Firmini illa die integrum sanitatem recuperarunt.

¶. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchitudinis posuit super caput ejus. ¶. Cibavit illum Dominus pane vite, & intellectus: & aqua sapientiae salutaris potavit illum. Et coronam. Gloriam Patri. Et coronam.

IN III. NOCTURNO.
Le&tio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 12. d.

TN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis; nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et reliqua.

Homil S. Augustini Episcopi.
Trat. 51. in Joan. sub med.

IPse Dominus Jesus erat granum mortificandum, & multiplicandum: mortificandum infidelitate Judeorum, multiplicandum fide populorum. Jam verò exhortans ad passionis suę sectanda vestigia: Qui amat, inquit, animam suam, perdet eam. Quod duobus modis intelligi potest: Qui amat, perdet: id est, si amas, perdes. Si cupis vitam tenere in Christo, noli mortem timere pro Christo. Item alio modo: Qui amat animam suam, perdet eam: noli amare, ne perdas: noli amare, in hac vita, ne perdas in æterna vita.

¶. Corona aurea super

32

caput ejus : * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ¶ Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis , posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

Hoc autem quod posteriorius dixi , magis habere videtur Evangelicus sensus. Sequitur enim : Et qui odit animam suam in hoc mundo , in vitam æternam custodit eam. Ergo, quod supradictum est, qui amat (sub intelligitur in hoc mundo) ipse utique perdet : qui autem odit (utique in hoc mundo) in vitam æternam ipse custodit eam. Magna , & mira sententia, quemadmodum sit hominis in animam suam amor, ut pereat odium, ne pereat. Si male amaveris, tunc odisti: si bene oderis, tunc amasti. Felices, qui odiūt custodiendo, ne perdant mandato.

R. Hic est vere martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit : * Qui minas judicum non timuit,

nec terrenę dignitatis gloriam quæsivit, sed ad cœlestia regna pervenit. ¶ Justum deduxit Dominus per vias rectas , & ostendit illi regnum Dei. Qui. Gloria. Qui.

Lectio ix.

Sed vide ne tibi subrepatur, ut te ipsum velis interimere , sic intelligendo, quod debes odisse in hoc mundo animam tuam. Hinc enim quidam maligni, atque perversi homines , & in seipsis crudeliores , & sceleratores homicidæ , flammis se donant, aquis se præfocant, præcipitio se collidunt , & pereunt. Hoc Christus non docuit : imò etiam diabolo præcipitium suggestenti respondit: Redi retro satanæ: scriptum est: Non tentabis Dominum Deum tuum. Petrus autem dixit , significans qua morte clarificatus erat Deum : Cum esses junior, cingebas te , & ambulabas, quo volebas, cum autem se nueris , alter te cinget , & feret, quo tu non vis. Ubi satis expressit, non à se ip-

so, sed ab alio debere occidi, qui vestigia sequitur Christi.

Quando hoc fest. venerit in Sabbato, in secundi Vesper. fit comm. S. Elisabeth, & Dominicæ occurrentis.

Dominica infra oct. S. Firmini, quæ est prima post oct. Apostolor. Petri, & Pauli, fit de festo Coronae Domini. Dup. mai. cuius officium fit, ut infra ponitur.

Et si in dicta Dominica venerit octava S. Firmini. Officium Coronæ Domini fit in Dominica sequent. prima post octav. Sanct. Firmini, quæ erit die xxii Julij.

Die VIII. Julij. Secunda die infra oct. S. Firmini, fit officium de Sancta Elisabeth, ut in Breviar. sine commemor. octav. In secund. Vesp. fit comm. octav. S. Firmini, si de illa die sequenti sit agendum, non autem si officium diei seq. recitandum sit de alio.

Die IX. Julij. Tertia die infra oct. de ea sem. cum commem. octav. S. Elisabeth.

In primo Noct. Lect. de scrip. occur.

In secundo Noct.

Sermo Sancti Augustini Episc.

Sermone 44. de Sanctis.

Lectio iv.

*P*atienter permittunt egroti se à medicis secari, uti, & varijs amaritudinum confectionibus anxiari, ut temporali tandem restituantur sanitati. Quanto magis Sanctus Firminus longanimitter toleravit omnem acerbitatem tormentorum temporalium, ut coronaretur in misericordia, & miserationibus, & in bonis saciaretur desiderium suum? In torculari itaque conculcari voluit, ut tamquam uba matura in vinum deficeret, & vinum malorum granatorum dilecto suo propinaret, quo mentes religiosæ ebrietate sciunt viriliter conculcare, & ad æternam irretortis oculis anhelare.

¶ Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoriis tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

v.

¶. Descenditque.

Lectio v.

Qui ergo in tyrocinio suo mundanas contempsit divitias : qui corporales etiam refrenavit illecebras: qui in proiectu militiae suæ multas est perpessus injurias, in perfectione sacrificij, nihil sibi reservans, se ipsum obtulit holocaustum, bibens illum calicem pretiosum, quem sedens ad magnam mensam sacræ lectionis, sibi prius ab invitatore suo viderat appositum. Cujus mors, quantumcumque videatur in conspectu reproborum despicibilis, in oculis tamen ejus est pretiosa, qui in sanctis suis est mirabilis. At ipse enim primo vocavit militem suum, ipse magnificavit, ipse iustificavit, ipse dedit ei pugnare, ipse dedit, & vincere. Longè est dissimilis hæc militia mundanæ militiae, in qua victores existimantur, qui quod male desiderant, assequuntur: qui lætantur, cum male fecerint, & exultant in rebus pessimis.

¶. Desiderium animæ ejus tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. ¶. Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

IN Christiano ergo agone manifesta est poena, occulta victoria, secundum quod ex persona martyrum clamat Psalmista: Da nobis auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis. In Deo faciemus virtutem: tamquam si dicarent victoria nostra, gloria nostra intus est, non foris est: foris respecti, intus dilecti.

¶. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. ¶. Cibavit illum Dominus pane vitae, & intellectus; & aqua sapientie salutaris potavit illum. Et coronam. Gloria Patri. Et coronam.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lcc.

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen anien dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et reliqua.

De homilia S. Augustini Episc.

Quid sit ministrare Christo cui operi merces tau ta proponitur, hoc potius debemus inquirere. Si enim hoc putaverimus esse Christo ministrare, ea quae sunt corpori necessaria præparare, aut cenanti cibum coquere, vel apponere, vel poculum dare, poculumque miscere: fecerunt hoc illi, qui potuerunt illum in corpore habere presentem, sicut Martha, & Maria quando Lazarus unus erat ex discubentibus. Sed eo modo, Christo etiam Judas perditus ministravit. Nam, & loculos ipse habebat: & quamvis ex eis, quae mittebantur, sceleratissime furaretur, per illum tamen etiam necessaria parabantur.

B. Corona aurea super ca-

put ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ¶ Quoniam preventisti cum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

Nullo modo igitur de his jussmodi ministro dicere ret Dominus: ubi sum ego, illic, & minister meus erit: & si quis mihi ministraverit honorificabit eum Pater meus: quoniam Judam talia ministrantem, reprobatum, potius quam honoratum, videmus.

B. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas iudicium non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quisivit sed ad Cœlestia Regna pervenit.

¶. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

Ut quid ergo alibi querimus, quid sit ministrare Christo, & non potius in istis ipsis verbis agnoscamus? Cum

F. enim

enim dixit: si quis mihi ministrat, me sequatur; hoc intelligi voluit, ac si diceret; si quis me non sequitur, non mihi ministrat. Ministrant ergo Jesu Christo, qui non sua querunt, sed quæ Jesu Christi. Te Deum.

In secund. Vesp. à Cap. de Septem Fratribus, comm. oct. S. Firmini, & S. Elisabeth.

Die X. Julij. *Quarta die infraoct. fit Offic. de Sept. Fratr. Cœ. ut in Brev. cum com. oct. S. Firmini, & S. Elisabeth.*

Die XI. Julij.

Quinta die infraoct. de easem. cum com. oct. S. Elisabeth, & S. Pij P. & M.

In I. Noct. Lect. de script.

In secundo Noct.

Sermo S. Petri Chrysólogi.

De Sancto Apollinari 128.

Lectio iv.

Merito Sanctus Firminus, quia juxta mandatum Dei sui perdidit animam suam, eam invenit in vitam sempiternam. Beatus, qui ita cursum consumiavit, fidem servavit, ut verè primus à credenti-

bus suo reperiretur in loco. Nec eum quisquam Confessoris vocabulo minorem credit esse, quam Martyrem quem Dei nutu quotidianum, & multiplicem reversum conspicit ad agonem. Audi Paulum dicentem: quotidie morior: semel mori parum est eum qui potest Regi suo gloriosam sæpè de hostibus referre victoriam.

Eccl. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claretatem æternam. **V.** Desceditque.

Lectio v.

NON tam mors, quam fidès, & devotio martyrem facit: & sicut virtutis est in acie, in conflietu pro Regis amore succumbere; ita perfectæ virtutis est diù agere, & consumare certamina. Non ideo persecutus est martyrem, quia non intulit mortem, sed probavit martyrem, quia non elicit fidem, injecit tela, quæ potuit, & omnia armorum suorum genera callidus

exegit inimicus : nec tamen fortissimi ductoris movere mentem potuit, aut temerare constantiam.

P. Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine : * Ex voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. **v**. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis : posuisti in capite ejus coronam de lapi-de pretioso. Et.

Lectio vi.

Sed ut propugnatorem suum sibi Ecclesia sancta retineret, Christo vehementer occurrit, ut vincenti justitiae reservaret coronam; & sibi belli tempore præliatoris sui præsentiam condonaret. Et quid plura, fratres? Egit, egit Ecclesia Sancta mater, ut nusquam à suo separaretur Antistite. Ecce vivit, ecce ut bonus Pastor suo medius assistit in gregè : nec umquam separatur spiritu, qui corpore præcessit ad tempus: extinctus est diabolus, persecutor occubuit, ecce regnat, & vivit, qui pro Rege suo desideravit occidi, qui vivit, & regnat Deus per

omnia sæculorum sæcula.

P. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. **v**. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellec-tus, & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et coronam. Gloria Patri. Et coronam.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et reliqua.

De homilia S. Augustini Ep.

Ex tract. 15. in Joann.

Minister est Christi usque ad illud opus magnæ charitatis, quod est animam suam pro fratribus ponere, hoc est enim, & pro Christo ponere: quia & hoc propter sua membra dicturus est, cum pro istis fecistis, pro me fecistis. De tali quippe opere etiam

38

se ministrum facere, & apellare dignatus est; ubi ait: sicut filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & animam suam pro multis ponere. Hinc ergo est unusquisque minister Christi, unde est minister, & Christus. Sic ministrantem Christo, honorificabit Pater ejus honore illo magno, ut sit cum Filio ejus, nec umquam deficiat fidelitas ejus.

R. Corona aurea super caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. **V.** Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

CUm ergo auditis, fratres, Dominum dicentem: ubi ego sum; illic, & minister meus erit: nolite tantummodo bonos Episcopos, & Clericos cogitare: etiam vos pro modulo vestro ministrate Christo bene vivendo, eleemosynas faciendo, nomen, doctrinamque ejus, quibus potueritis, prædicando, ut unusquisque

etiam Pater familias hoc nomine agnoscat paternum affectionem suæ familiæ se debere. Pro Christo, & pro vita æterna suos omnes admonecat, doceat, hortetur, corripiat, impendat benevolentiam, exerceat disciplinam.

R. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas iudicium non timuit, nec terrena dignitatis gloriam quæsivit, sed ad cœlestia regna pervenit. **V.** Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Nona lect. de S. Pio Pap. **& Mart.** ut in Breviar. Aña. pro ejus com. Iste sanctus, in primis Vesp.

Vesp. de S. Joan. Gualbert. **Conf.** cum com. octavar. **&** SS. Naboris, &c. Mm.

Die XII. Julij. Sexta die in frauct. fit Offic. de S. Joann. Gualbert. Conf. dup. ut in Brev. cum com. octavar. **& SS. Naboris, &c. Mm.** In secundis Vesp. com. S. Anacleti P. **& Mart.** **& octavar.**

Die

Die XIII. Julij. Septima die
infra oct. fit de S. Anacleto P.
& Mart. sem. ut in Brev.
com. oct. Aña. Iste Sanctus,
y. Gloria, & honore. & oct.
S. Elisabeth.

Vesp. de oct. S. Firmini ut
in primis Vesp. festi. com. S.
Anacleti, & oct.

Die XIV. Julij.

In die oct. S. Firmini Dup.
omnia ut in die cum com.
oct. S. Elisabeth.

Lect. primi Noct. de script.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joannis Chrysost.

De S. Ignatio tom. 5.

Lectio iv.

Tempus animadvertisite, fratre
tres, quod dignitatem
Episcopalem Beatus Firminus
est assecutus: neque enim est
eadem nunc, quæ tunc erat
Ecclesiam gubernandi condi-
tio: non æqualis est labor viam
tritam, & planè paratam post
multos ingredi viatores, at-
que eam, quæ nunc primo se-
cunda est, quæque prærupta, &
saxosa, ferisque plena, nec ul-
lum adhuc viatorem admisit.
Tunc autem quocumque quis

oculos verteret, ubique præci-
pitia, barathra, & bella, & pug-
næ, & pericula: Imperatores, &
Reges, & Populi, & Civitates, &
gentes, & domestici, & alieni
credentibus insidias tendebat.

¶. Honestum fecit illum
Dominus, & custodivit eum
ab inimicis, & à seductori-
bus tutavit illum : * Et de-
dit illi claritatem æternam.

y. Descenditque.

Lectio v.

Quemadmodū igitur gu-
bernatorem admiram-
ur, non quod vectores
possint in portum incolumes
ducere, cum mare tranquil-
lum est, cumque navis fertur
ventis secundis, sed cum insa-
niente pelago, ventisque sæ-
vientibus, qui in navi sunt in-
ter se disentиunt, magna tem-
pestate intus, & foris navigan-
tes exagitantes, nayim tamen
potest dirigere, & conservare:
sic eos, qui tunc Ecclesiam re-
gebant, multo magis, quam il-
los, qui eam in præsenti gu-
bernant, suspicere debemus,
& admirari, quando multa bel-
la intus, & foris, quando fidei
planis.

planta imbecilior erat adhuc,
& diligentia magis indigebat:
quando veluti modò genitus
infans Ecclesiæ, populus, magnam
providentiam, atque sapientiam animæ, à qua nu-
triendus esset, postulabat.

R. Desiderium anime ejus
tribuisti ei, Domine: * Et
voluntate labiorum ejus non
fraudasti eum. **V.** Quoniam
prevenisti eum in benedictionibus
dulcedinis: posuisti in
capite ejus coronam de lapide
precioso. Et voluntate.

Lectio vi.

Verum ne totum tempus
in Episcopatus considera-
tione collocantes ab ijs, que
ad eum uti martyrem spec-
tant, enarrandis excludamus,
age, ad illius certamina con-
tendamus. Versutus enim dia-
bolus, & ad struendas aptus
insidias, existimabat, si Pasto-
res sustulisset, & ovilia se fa-
cile direpturum. Sed, qui com-
prehendit astutos in eorum as-
tutia, ostendens Ecclesias suas
non ab hominibus gubernari,
sed eos, qui in ipsum credunt,

semper à se regi, id fieri per-
mittebat; ut cum cerneret,
rectoribus sublatis, non tamen
religionem deleri, nec verita-
tis prædicationem extingui,
sed potius augeri: ex rebus
ipsis, & ipse, & qui ei inservie-
bant, omnes intelligerent
Christianorum disciplinam
non ab hominibus pendere,
sed in cœlis radices agere,
Deumque esse, qui ubique
Ecclesias tueretur.

R. Stola jucunditatis induit
eum Dominus: * Et coronam
pulchritudinis posuit super ca-
put ejus. **V.** Cibavit illum Do-
minus pane vite, & intellectus:
& aqua sapientiae salutaris po-
tavit illum. Et. Gloria Patri.
Et.

In tertio Nocturno.
Lectio S. Evangelij secundum
Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.
Tnillo tempore: Dixit Jesus
discipulis suis: Amen, amen
dico vobis: nisi granum fru-
menti cadens in terram mor-
tuum fuerit: ipsum solum ma-
net. Et reliqua.

Homil. S. Joannis Chrysost.

Homil. 66. in Ioann.

Dulcis præsens vita est, & multæ plena voluptatis, non tamen omnibus, sed ijs tantum, qui illi sunt affixi. Quod si quis in cœlum suspexerit, & quæ ibi præclara sunt, contemplatus fuerit, statim hanc contemnet, ac nullius prætij existimabit. Nam, & corporum pulchritudo, quo ad pulchrius non deprehenditur, in admiratione habetur: cum verò aliud præstantius appa- ruerit, illa prior despicitur. Quod si illam pulchritudinem, etiam nos intueri voluerimus, & cœlestis regni speciem con siderare, confessim nos hujus sæculi vinculis dissolvemus.

Px. Corona aurea super caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ¶ Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

VIncolum namque est terrenarum rerum affectio:

ad cuius dissolutionem, ut nos induceret Christus, quid dicat attende: Qui amat animam suam, perdet eam: & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Ænigmati simile hoc dictum videtur: non tamen ita est, imò verò præcipue sapientiæ plenum. Et quomodo, qui amat animam suam, perdet eam? Qui absurdis ejus cupiditatibus obtemperat, qui præter debitum ei indulget: quemadmodum, è contrario, qui odit eam in hoc mundo, custodit eam: hoc est, qui non paret ei, cum noxia jubet.

Px. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicium non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriā quæsivit: sed ad cœlestia regna pervenit.

Px. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

Et non dixit, qui non patret, sed qui odit. Sicuti enim, quos odio habemus, ne

vocem quidem audire, nec vultum eorum videre æquo animo patimur: ita & animæ, si quid præter Dei voluntatem nobis imperat, vehementer aversari oportet. Cum enim jam de morte ad eos verba facturus esset, de morte vide- licet sua, & prævideret eorum tristitiam, & exanimationem, per excessum loquutus est, in- quiens: Quid dico, si mortem meam generosc non feretis. Nisi vos ipsi moriamini, nul- lum vos sequetur emolumen- tum. Te Deum.

*In secundis Vesp. à Cap. fu-
diei Oct. S. Elisabeth, ut in
1. Vesp.*

*Dominica post oct. Apostol.
Petri, & Pauli. In festo Coro-
næ Domini. Dup. maj.*

*Si hoc fest. venerit in die S.
Firmini træfertur in sequen-
zem Dominicam post ejus oct.*

Ad Vesperas, Aña.

*Adest nova solemnitas, cum
reliq. de Laud. Psalm. Dixit
Dominus: cum reliq. de Do-
minica, & loco ult. Psalmi,
dicitur. Laudate Dominum
omnes gentes.*

Capitulum. Cant. 3.

E Gredimini, & videre filiæ Sion Regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua.

Hymnus.

A Terne Rex altissimè, reddens coronas perditas, Da coronaë sanctissimæ Laudes profferre debitas. Corona Christi capit is, Signum nostræ tristitiae, Honoribus exhibitis, Det nunc vocem letitiae.

Sertum signat victoriam, Qua Christus morte expulit Qua donat nobis gloriam, Quæ caput nostrum sustulit.

In tanto diademate Rosa floret cum lilio, Cum utriusque Pneumat. Sit laus Patri, & Filio. Amé. ¶ Tuam coronam adoramus Domine.

¶ Tuam gloriosam recolimus passionem.

Ad Magnificat, Aña.

C Onsecrator coronæ spi- neæ, perpetuæ largitor laureæ, fons almæ bonitatis celebrantes tanta solemnia due

duc ad illa festa felicia supernæ Civitatis, ubi vera sunt gaudia.

ORATIO.

Præsta, quæsumus omnipotens Deus, ut qui in memoriam Passionis Domini nostri Jesu Christi coronam ejus spineam veneramur in terris, ab ipso gloria, & honore coronari mereamur in cœlis. Qui tecum vivit.

Deinde fit com. Dominicæ occur. & infra oct. S. Firmini.

Ad Matut. Invitat.

Jubilemus Christo Regi Domino: * Qui post coronam spineam, coronam confert gloriæ.

Psalm. Venite exultemus.

Hymnus.

Sacræ Christi celebremus Coronæ solemnia,
Et ipsius revocemus
Ad mentem præconia,
Ut impleta comprobemus
Legis vaticinia.
Inter vepres demonstratur,
Vervex hærens cornibus,
In quo Christus figuratur
Coronandus sentibus:

Deus vivit, immolatur
Homo pro hominibus.
Sinæ rubus inflamatur,
Nec tamen comburitur:
Ignis spinis coronatur,
Quo culpa consumitur,
Nec læditur, sed sacratur
Spina dum sic tangitur.
Arcam, mensam, & altare
Sertum ambit aureum,
Et sculptura cingit mare
Sacerdotum æneum, (re)
Quæ nunc Christi signat clausa
Diadema spineum.
Gloria, & honor Deo,
Usquequaque altissimo,
Una Patri, Filioque,
Inclito Paraclito,
Cui laus est, & potestas
Per æterna sæcula. Amen.

In primo Noct. Aña.

Spineos aculeos suffert vis
beatus, impio judicio morte
condemnatus.

Psalmus I.

Beatus vir, qui non abiit
in consilio impiorum,
& in via peccatorum non stetit: * & in cathedra pestilentiæ non sedit.

Sed in lege Domini voluntas

Gatas

tas ejus: * & in lege ejus meditabitur die, ac nocte.

Et erit tanquam lignum, quod plantatum est seclus de cursus aquarum: * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet: * & omnia, quæcumque faciet, prosperabuntur.

Non sic impij, non sic: * sed tamquam pulvis, quem projicit ventus à facie terræ.

Ideo non resurgent impij in judicio: * neque peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum: * & iter impiorum peribit.

Ana. Spineos aculeos suffert vir beatus, impij judicio morte condemnatus.

Ana. Reges terræ, & omnes populi novum carmen agite de corona Domini.

Psalmus 2.

QUARE fremuerunt Gentes, * & populi meditationi sunt inania?

Astiterunt Reges terræ, & Principes convenerunt in unum: * adversus Dominum,

& adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum: * & projiciamus à nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in cœlis, irredit eos: * & Dominus sub sanabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua: * & in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me, * Filius meus es tu, ego hodie genui te.

Postula à me, & dabo tibi Gentes hæreditatem tuam, * & possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga ferrea: * & tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite: * erudimini, qui judicatis terram.

Servite Domino in timore: * & exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus: * & pereatis de via justa.

Cum

Cum exarserit in brevi ira ejus: * beati omnes, qui confidunt in eo.

Aña. Reges terræ, & omnes populi, novum carmen agite de corona Domini.

Aña. Tu Domine susceptor meus, gloria mea, exaltans caput meum.

Psalmus 4.

Cum invocarem exaudi vit me Deus justitiæ meæ: * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei, * & exaudi orationem meam.

Filij hominum usquequo gravi corde ē * ut quid dilitis vanitatem, & quæritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me cum clamavero ad eum.

Irascimini, & nolite peccare: * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiæ, & sperate in Domino: * multi dicunt: quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine: * disti lætitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & olei sui: * multiplicati sunt.

In pace in idipsum: * dormiam, & requiescam.

Quoniam tu Domine singulatiter in spe: * constituisti me.

Aña. Tu Domine susceptor meus, gloria mea, exaltans caput meum.

v. Posuisti Domine super caput ejus.

&c. Coronam de lapide pretioso.

De Isaïa Propheta. Cap. 61.
Lection i.

Spiritus Domini super me, eo quod unxerit Dominus me, ad annuntiandum mansuetis misit me, ut mederer contritis corde, & prædicarem captivis indulgentiam, & clausis apertioem: ut prædicarem annum placabilem Domino: & die ultionis Deo nostro, ut consolarer omnes lugentes: ut ponerem lugentibus Sion, & darem eis coronam pro cinere, oleum gaudij pro luctu, pallium laudis.

pro spiritu mæroris : & vocabuntur in ea fortis justitiae, plantatio Domini ad glorificandum.

R. Exivit Jesus portans spineam coronam , & purpureum vestimentum: * Et dicit eis Pilatus : Ecce Homo.

V. Egressimini filiæ Sion, & videte Regem vestrum coronatum corona , qua coronavit eum mater sua. Et dicit eis.

Lectio ii.

ET stabunt alieni, & passent pecora vestra : & filii peregrinorum , agricultæ, vinitores vestri erunt. Vos autem Sacerdotes Domini vocabimini : ministri Dei nostri, dicetur vobis : fortitudinem gentium comedetis, & in gloria earum superbietis. Pro confusione vestra dupplici, & rubore laudabunt partem suam : propter hoc in terra sua dupplicia possidebunt, lætitia sempiterna erit eis.

R. Levavit Abraham oculos suos , viditque post tergum arietem inter vepres hærentem cornibus : * Quem assu-

mens obtulit holocaustum,
v. Proprio filio non pepercit Deus, sed pro nobis omnibus tradidit eum. Quem.

Lectio iii.

Gaudens gaudebo in Domino , & exultabit anima mea in Deo meo , quia induit me vestimentis salutis; & indumento justitiae circumdedit me, quasi sponsum decoratum corona , & quasi sponsam ornatam monilibus suis. Sicut enim terra profert gerumen suum, & sicut ortus semen suum germinat , sic Dominus Deus germinavit justitiam , & laudem coram universis gentibus.

R. Milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti ejus: * Et percutiebant caput ejus arundine. *v.* Maledicta terra in operc tuo , spinas, & tribulos germinabit tibi. Et Gloria Patri. Et.

In 2. Nocturno. Aña.

Scuto bonæ voluntatis tuae coronasti eum Domine.

Psalmus 5.

Verba mea auribus percipe, Domine : * intel-

tellige clamorem meum.

Intende voci orationis meę:
* Rex meus, & Deus meus.

Quoniam ad te orabo: *
Domine, mane exaudies vo-
cem meam.

Mane stabo tibi, & videobo:
* quoniam non Deus volens
iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te
malignus: * neque permane-
bunt injusti ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur
iniquitatem: * perdes omnes,
qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum, & do-
losum abominabitur Dominus:
* ego autem in multitu-
dine misericordiae tuae.

Introibo in domum tuam:
* adorabo ad templum san-
ctum tuum in timore tuo.

Domine, deduc me in jus-
titia tua: * propter inimicos
meos, dirige in conspectu
tuo viam meam.

Quoniam non est in ore
eorum veritas: * cor eorum
vanum est.

Sepulchrum patens est gut-
tur eorum, linguis suis dolose
agebant: * judica illos Deus.

Decidant à cogitationibus
suis, secundum multitudinem
impiatum eorum, expelle
eos: * quoniam irritaverunt
te Dominum.

Et lætentur omnes, qui spe-
rant in te: * in æternum exul-
tabunt, & habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes,
qui diligunt nomen tuum: *
quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonae vo-
luntatis tuae: * coronasti nos.

Ana. Scuto bonae voluntatis
tuæ coronasti eum Dominus.

Ana. Hodie lætaberis mili-
tans Ecclesia, pacis coronabe-
ris, & honoris gloria.

Psalmus 8.

Domine Dominus noster:
* quam admirabile est
nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est mag-
nificencia tua: * super cœlos.

Ex ore infantium, & la-
tentium perfecisti laudem
propter inimicos tuos: * ut des-
truas inimicum, & ultorem.

Quoniam video cœlos
tuos, opera digitorum tuo-
rum, * lunam, & stellas, quæ
tu fundasti.

Quid

**Quid est homo, quod mem-
or es ejus? * aut filius ho-
minis, quoniam visitas eum.**

**Minuisti eum paulò minus
ab Angelis gloria, & honore
coronasti eum: * & consti-
tuisti eum super opera ma-
nuum tuarum.**

**Omnia subjecisti sub pedi-
bus ejus: * oves, & boves
universas, insuper & pecora
campi.**

**Volucres cœli, & pisces
maris: * qui perambulant se-
mitas maris.**

**Domine Dominus noster: *
quām admirabile est nomen
tuum in universa terra!**

Aña. Hodie lætaberis mi-
litans Ecclesia, pacis corona-
bem, & honoris gloria.

Aña. Usquequo exaltabi-
tur potestas tenebrarum, ca-
put lucis cingitur corona spi-
narum.

Psalmus 12.

Usquequo Domine, obli-
visceris me in finem? *
Usquequo avertis faciem
tuam à me?

**Quandiu ponam consilia
in anima mea, * dolore in**

corde meo per diem?

**Usquequo exaltabitur ini-
micus meus super me? * res-
pice, & exaudi me Domine,
Deus meus.**

**Illumina oculos meos ne
umquam obdormiam in mor-
te: * ne quando dicat inimicus
meus: prevalui adversus eum.
Qui tribulant me, exultabunt,
si motus fuero: * ego autem
in misericordia tua speravi.**

**Exultabit cor meum in sa-
lutari tuo: cantabo Domino,
qui bona tribuit mihi: * &
psallam nomini Domini al-
tissimi.**

Aña. Usquequo exaltabitur
potestas tenebrarum, caput lu-
cis cingitur corona spinarum.

v. Gloria, & honore con-
nasti eum Domine.

v. Et constituisti eum su-
per opera manuum tuarum.

Sermo S. Anselmi Ep. Cap. 12.

Lectio iv.

Attende anima mea, quis
est ille, qui ingreditur
habens imaginem quasi regis,
& nihilominus servi despec-
tissimi confusione repletus,

coronatus incedit : sed ipsa ejus corona cruciatus est illi, & mille puncturis speciosum ejus verticem divulnerat. Regali purpura induitur, sed potius in ea despicitur , quam honoratur. Sceptrum in manu gestat, sed eo ipso caput ejus reverendum feritur. Adorant coram ipso positis in terra genibus , & regem concilant, & continuo ad conspuendum amabiles genas ejus subsiliunt, maxillas palmis concutiunt ; & honorabile colum exhonorant. Vide anima mea quomodo per omnia viriste coarctatur , & spernitur sub crucis onere: dorsum incurvare jubetur,& suam ipsius portare ignominiam.

B. Felix spina per cuius stimulum sanguis exivit, qui salvat populum. * Recolamus agnum anniculum.

P. O, quam felices sunt iste spinæ vernantes agni roseo sanguine. Recolamus.

Lectio v. Cap. 13.

Cognosce anima mea,cognosce, hic est Dominus Jesus Christus salvator tuus & onus crucis quod post te ba-

unigenitus Dei Filius verus Deus , verus homo , qui solus sub sole sine macula inventus est. Et nunc Domine Jesus Redemptor meus, te ut verum Deum adoro,in te credo, in te spero, & quibus possum desiderijs ad te suspiro. Adjuva imperfectionem meam: ad tuæ passionis gloriosa insignia, in quibus salutem meam operatus es, torum me inclino : tuæ victoriosæ crucis regale vexillum in nomine tuo, Christe,adoro: tuum spineum diadema , tuo rubentcs sanguine clavos, tuo sancto latetri impressam immensam lanceam, tua vulnera, tuum sanguinem, tuam mortem, tuam sepulturam, tuam victoriosam resurrectionem, & glorificationem, Christe, supplex adoro , & glorifico ; odor enim mihi vitæ spirat in omnibus his: horum vivifico odore spiritum meum à peccati morte resuscita. Horum virtute abstutijs Satanae me custodi, meque conforta, ut & jugum mandatorum suave mihi fiat,

ju-

julare me jubes, humeris animæ meæ, leve sit, atque portabile.

R. Occidentem illustrat Oriens verum solem nobis adjiciens: * Spem vincendi coronam largiens. *V.* Victor Christus arma victoriæ suæ nobis transmisit hodie. Spem.

Leet. vi. Cap. 17.

QUÆ est enim fortitudo mea, ut juxta præceptum tuum mundi præsuras tani multiplices animo invicto sustineam? Nunquid pedes mei tamquam cervorum, ut velociter currentem per spinas, & confraga passionum consequi valeam? sed audi quæso vocem meam, & inclina super me famulum tuum suaveni illam crucem, quæ lignum vitæ est his, qui apprehenderint eam, ut & spiritu currat alacriter. Portabo infatigabiliter eam, quæ ab inimicis est, crucem post te: illam, inquam, divinissimam crucem humeris meis impone, cuius latitudo est charitas, super omnem creaturam se extendens, cuius lon-

gitudo æternitas, & cuius sublimitas omnipotentia, cuius profunditas inscrutabilis sapientia est. Confige illi manus meas, & pedes meos, & totam formam passionis tuæ, me famulum tuum induc. Ut autem, & spinarum capitum tui aliqua in me similitudo appareat, detur, obsecro, menti meæ, & salubris pœnitentiae compunctio, & alienæ miseriae compassio, & stimulus zeli æmulantis, quod rectum est coram te, & ad te convertar in ær umna mea, dum triplex mihi configitur spina.

R. Egredientes filiæ Jerusalēm, conspicite coronam, quam Rex gloriæ suo sacravit capite. * Et convertit in gloriam, quod fuit ad ignominiam.

V. De torrente bibens misericordiæ, exaltavit caput Rex gloriæ. Et Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno. Aña.

Ad Nihilum deductus est in conspectu ejus malignus, dum configitur spina.

Psalmus 14.

Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? *

aut

Aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula, * & operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo: * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum, * & opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, & non decipit, * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, & munera super innocentem non accepit.

Qui facit haec, * non mouebitur in æternum.

Aña. Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus, dum configitur spina.

Aña. Qui spinarum aculeis fuit cruentatus, pretioso lapide à Patre coronatur.

Psalmus. 20.

Domine, in virtute tua lætabitur rex: * & super salutare tuum exultabit

vehementer.

Desiderium cordis ejus tribuisti ei: * & voluntate labiorum ejus non fraudasti eum.

Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: * posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Vitam petuit à te: * & tribuisti ei longitudinem diorum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magna est gloria ejus in salutari tuo: * gloriam, & magnum decorum impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in sæculum sæculi: * læufigabis cum in gaudio cum vultu tuo.

Quoniam rex sperat in Domino: * & in misericordia Altissimi non commovebitur.

Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis: * dextera tua inveniat omnes, qui te oderunt.

Pones eos, ut clibanum ignis in tempore vultus tui: * Dominus in ira sua conturbabit

babit eos, & devorabit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes: * & semen eorum à filiis hominum.

Quoniam declinaverunt in te mala: * cogitaverunt consilia, quæ non potuerunt stabilire.

Quoniam pones eos dorsum: * in reliquijs tuis præparabis vultum eorum.

Exaltare Domine in virtute tua: * cantabimus, & psallemus virtutes tuas.

Ana. Qui spinarum aculeis fuit cruentatus, pretioso lapide à Patre coronatur.

Ana. Benedices coronæ anni benignitatis tuæ, pinguiscent speciosa deserti.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion: * & tibi redetur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam: * ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum prævaluerunt super nos: * & impietibus nostris tu propitiaberis.

Beatus, quem elegisti, &

assumpsisti: * inhabitabit in atriis tuis.

Replebimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, mirabile in equitate.

Exaudi nos, Deus, salutaris noster, * spes omnium finium terræ, & in mari longe.

Præparans montes in virtute tua, accinctus potentia: * qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus.

Turbabuntur Gentes, & timebunt, qui habitant terminos à signis tuis: * exitus matutini, & vesperæ delectabis.

Visitasti terram, & inebriasti eam: * multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei repletum est aquis, parasti cibum illorum: * quoniam ita est præparatio ejus.

Rivos ejus inebria, multiplicata genima ejus: * in stillicidiis ejus latabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ: * & campi tui reple-

replebuntur ubertate.

Pinguiscent speciosa de-
serti : * & exultatione colles
accingentur.

Induti sunt arietes ovium,
& valles abundabunt frumen-
to: * clamabunt , etenim
hymnum dicent.

Aña. Benedices coronæ
anni benignitatis tuę , pin-
guescent speciosa deserti.

¶. Stola jucunditatis in-
duit eum Dominus.

¶. Et coronam pulchri-
tudinis posuit super caput
ejus.

Lectione S. Evangelij secundum

Joannem.

Lectione vti. Cap. 19.

In illo tempore : Aprehen-
dit Pilatus Jesum, & fla-
gellavit eum, & milites ple-
ctentes coronam de spinis im-
posuerunt capiti ejus. Et re-
liqua.

Homilia S. Augustini Episc.

Hoc Pilatus non ob aliud
fecisse, credendus est,
nisi, ut ejus injurijs Judæi sa-
tiati sufficeret sibi existima-
rent, & usque ad ejus mor-

tem savire desistereint. Ad
hoc pertinet, quod idem præ-
ses cohortem suam etiam per-
misit facere, quæ se quuntur:
aut fortasis, & jussit, quam-
vis hoc Evangelista tacuerit.
Dixit enim quid deinde fece-
rint milites, Pilatum tamen id
jussisse, non dixit. Et milites,
inquit, plectentes coronam
de spinis imposuerunt capiti
ejus, & veste purpurea cir-
cundederunt eum, & venie-
bant ad eum, & dicebant: Ave
Rex Judeorum , & dabant ei
alapas. Sic implebantur, quæ
de se prædixerat Christus.
Sic martyres informabantur
ad omnia; quæ persecutori li-
buisset facere preferenda. Sic
paulisper oculata tremenda
potentia, commendabatur pri-
us imitanda patientia. Sic reg-
num , quod de hoc mundo
non erat; superbū mundū
non atrocitate pugnandi, sed
patiendi humilitate vincebat.
Sic illud granum multiplican-
dum seminabatur horribili
contumelia, ut mirabili pul-
lularet in gloria.

¶. Corona spinea super
H2 caput

caput ejus: * Expressa signo
sanctitatis gloriæ, & honoris
& ope fortitudinis. . v. Hac
coronatus sum in domo co-
rum, qui me diligebant. Ex-
pressa.

Lectio viii.

Exijt iterum Pilatus foras,
& dicit eis: Ecce addu-
co eum foras, ut cognoscatis,
quia nullam invenio in eo
causam. Exijt ergo Jesus por-
tans coronam spineam, & pur-
pureum vestimentum, & di-
cit eis: Ecce Homo. Hinc ap-
paret, non ignorante Pilato,
hæc à militibus facta, sivè
jusserit ea, sivè permiserit,
illa scilicet causa, quam su-
pra diximus: ut hæc ejus lu-
dibria inimici libentissimè bi-
berent, & ulterius sanguinem
non sitirent. Egreditur ad eos
Jesus portans spineam coro-
nam, & purpureum vestimen-
tum, non clarus imperio, sed
plenus opprobrio, & dicitur
eis: Ecce Homo. Si regi invi-
detis, jam parcite, quia deje-
ctum videtis: flagellatus est,
spinis coronatus est, ludibrio-
sa ueste amictus est, amaris

convitijs illusus est, alapis cæ-
sus est: fervet ignominia, fri-
gescat invidia: sed non friges-
cit, inardescit potius, & incres-
cit. Cum ergo vidissent eum
Pontifices, & ministri, clama-
bāt dicentes: Crucifixe, crucifi-
xe eū. Ecce altera major invi-
dia. Parva quippè illa vide-
batur velut affectatæ illico-
ausu regiæ potestatis; & ta-
men neutrum sibi Jesus men-
daciter usurpavit, sed utrum-
que verum est: & unigenitus
Dei filius est, & Rex ab eo
super Sion montem sanctum
ejus. Et utrumque tunc de-
mostraret, nisi quanto erat
potentior, tanto mallet esse
patientior.

R. Dum rosæ flos exaruit,
in rosa spina floruit: * Qua co-
ronari voluit, qui in rubro
apparuit. v. Et spina caput cingi-
tur, quæ per cruoris exitum
ad cœlum fecit aditum. Qua
Gloria Patri. Quia.

*Nona lect. de Homil. in
Evangel. Dominicae occurr.*

Ad Laud. & per horas.

Aña. Adest nova solem-
nitas, det laudes Deo debitas
fide-

Fidelium devotio.

*Psalm. Dominus regnavit,
cum reliquis de Dominicis.*

Aña. Christe caput Ecclesiæ, qui transfers ad nos hodie tui coronam capitum, exaudi tuos famulos.

Aña. Judæi viri sanguinum spinis coronant Dominum, qui est agnus inter vepres, & hircus emissarius, ferens peccata populi.

Aña. Spinea corona pro nobis coronatum Dominum benedicamus, & superexaltamus eum in sæcula.

Aña. In coronæ memoria novæ laudis præconia exultantes attollamus.

Capitulum. Cant. 3.

Ereditimini, & videte filiae Sion Regem Salomonem in diadèmeate, quo coronavit eum mater sua.

Hymnus.

DEUS tuorum militum
Sors, & corona præmium,
Tuæ coronæ meritum
Confer medelam omnium.
Tua Corona spinea
Tuos coronet aurea,
Tua nobis humilitas

Poénas repellat debitas.

Tuæ coronæ mysticæ
Suscepto patrocinio,
Jubilus vocis melicæ
Concurrat mentis gaudio.
Nostra conservat regio
Tibi thesaurum inclytum,
Imminente judicio,
Resumes hoc depósum.
Qui tanto diadèmeate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque Pneumate,
Sic laus Patri cum Filio.
Amen.

* Eris corona gloriæ in manu Domini.

* Et diadema regni in manu Dei tui.

Ad Benedictus Aña.

Tu Christe, nostrum gaudium, salus, corona, & præmium, adesto recolentibus passionis tuæ insignia, ut cum judex advenieris coronam justitiae mereamur accipere.

ORATIO.

Præsta, quæsumus Omnipotens Deus, ut qui in memoriam passionis Domini nostri Jesu Christi coronam ejus spinam veneramur in terris, ab ipso gloria, & hono-

re coronari mereamur in cœlis. Qui tecum vivit.

Deinde fit com. Dominicæ occur. & infra oct. S. Firmiani.

Ad Tertiam Aña. Christe caput.

Capitulum. Egressimini, &c.

¶. brev. Gloria, & honore

* Coronasti eum Domine, **Gloria, &c. ¶.** Et constituisti eum super opera manuum tuarum. Coronasti. **Gloria Patri.** **Gloria, & honore.**

¶. Posuisti Domine super caput ejus.

¶. Coronam de lapide pretioso.

Ad Sextam, Aña. Judæi viri.

Capitulum, Apoc. 6.

Vidi, & ecce equus albus, & qui sedebat super illum, habebat arcum, & data est ei corona, & exivit vincens, ut vinceret.

¶. brev. Posuisti Domine * Super caput ejus. Posuisti.

¶. Coronam de lapide pretioso. Super caput ejus. **Gloria Patri.** Posuisti.

¶. Eris corona gloriæ in manu Domini.

¶. Et diadema regni in

manu Dei tui.

Ad Nonam, Aña. In corona memoria.

Capitulum. Isaï. 18.

IN die illa erit Dominus exercituum corona gloriarum, & sertum exultationis residuo populi sui.

¶. brev. Eris corona gloriæ

* In manu Domini. Eris.

¶. Et diadema regni in manu Dei tui. In manu. **Gloria Patri.** Eris corona.

¶. Stola jucunditatis induit eum Dominus.

¶. Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus.

In secundis Vesp. Aña.

Adest nova solemnitas, det laudes Deo debitas fideliūm devotio.

Psalmus 109.

Dixit Dominus Domino mco : * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos, * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emitet Dominus ex Sion : * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die

vir-

Virtutis tuæ in splendoribus sanctorum : * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus , & non pœnitabit eum : * Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis , * confregit in die iræ suę reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas : * conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet : * propterea exaltabit caput.

Aña. Adest nova solemnitas, det laudes Deo debitas fidelium devotio.

Aña. Christe caput Ecclesiæ , qui transfers ad nos hodie tui coronam capitum, exaudi tuos famulos.

Psalm. 115.

CRedidi , propter quod locutus sum : * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo : * omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino , * pro omnibus , quæ retribuit mihi ?

Calicem salutaris accipiam : * & nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus : * pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.

O Domine , quia ego servus tuus : * ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea : * tibi sacrificabo hostiam laudis, & nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus : * in atrijs domus Domini , in medio tui Jerusalem.

Aña. Christe caput Ecclesiæ , qui transfers ad nos hodie tui coronam capitum, exaudi tuos famulos.

Aña. Judæi viri sanguinum spinis coronant Dominum, qui est agnus inter vespes, & hircus emissarius ferens peccata populi.

Psalmus 130.

Domine , non est exaltatum cor meum : * neque elati sunt oculi mei.

Neque ambulavi in magnis : * neque in mirabilibus super me.

Si non humiliter sentiebam

bam : * sed exaltavi animam meam.

Sicut ablactatus est super matre sua : * ita retributio in anima mea.

Speret Israel in Domino : * ex hoc nunc , & usque in seculum.

Ana. Judæi viri sanguinum spinis coronant Dominum, qui est agnus inter vepres , & hircus emissarius ferens peccata populi.

Ana. Spinea corona pro nobis coronatum Dominum benedicamus , & superexaltemus cum in sæcula.

Psalmus 139.

ERipe me Domine ab homine malo : * à viro iniquo eripe me.

Qui cogitaverunt iniquitates in corde: * tota die constituebant prælia.

Acuerunt linguas suas sicut serpentis : * venenum aspidum sub labijs eorum.

Custodi me Domine , de manu peccatoris: * & ab hominibus iniquis eripe me.

Qui cogitaverunt supplancare gressus meos : * abscon-

derunt superbi laqueum mihi.

Et funes extenderunt in laqueum : * juxta iter scandalum posuerunt mihi.

Dixi Domino ; Deus meus es tu : * exaudi Domine vocem deprecationis meæ.

Domine , Domine virtus salutis meæ : * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me Domine à desiderio meo peccatori: * cogitaverunt contra me , ne derelinquas me , ne forte exaltentur.

Caput circuitus eorum : * labor labiorum ipsorum operiet eos.

Cadent super eos carbones ; in ignem deiçies eos: * in miserijs non subsistent.

Vir linguosus non dirigetur in terra : * viuum injustum mala capient in interitu.

Cognovi , quia faciet Dominus judicium inopis: * & vindictam pauperum.

Verùntamen justi confitebuntur nomini tuo : * & habitabunt recti cum vulto tuo:

Ana. In corone memoria

novæ laudis præconia exultantes attollamus.

Psalmus 141.

VOCE mea ad Dòminum clamavi : * voce mea ad Dominum deprecatus sum.

Effundo in conspectu ejus orationem meam , * & tribulatiōnem meam ante ipsum pronuntio.

In deficiendo ex me spiritum meum : * & tu cognovisti sémitas meas.

In via hac , qua ambulabam , * absconderunt laqueum mihi.

Considerabam ad dextram , & videbam : * & non erat , qui cognosceret me.

Periit fuga à me , * & non est , qui requirat animam meam.

Clamavi ad te Domine , * dixi : Tu es spes mea , portio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam : * quia humiliatus sum nimis.

Libera me à persecutib⁹ me : * quia confortati sunt super me.

Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo : * me expectant justi , donec retribuas mihi.

Aña. In coronæ memoria novæ laudis præconia exultantes attollamus.

Capitulum , Hymnus , &
Vers. ut in primis Vesp.

Ad Magnificat , Antiphona.

REx Christe clementissime , Salvator mundi , qui pro nobis corona spinea coronari voluisti , da tuæ familiæ palnam certaminis , & coronam victoriæ , Alleluia .

Oratio. Præsta quæsumus ;
ut supra , comm. Dom. & infra Oct.

Die XXXI. Julij.

In festo S. Ignatij Conf.
Patron. totius Provinciae
Guipuze. & in ea. Dup. 1.
clas. cum oct. nul. commem.

Lectiones 1. Noct. Beatus vir , de suo communione
reliqu. ut in Breviario.

In secundis Vesp. com.
dici oct. S. Jacobi tant. ut
in 1. Vesp.

AUGUSTUS.

Die VII. Augusti In Guipuz. octav. S. Ignatij. dup.
Lect. 1. Noct. de Scriptura
occurrente.

In 2. Nocturno.

Sermo Sancti Bernardi Abb.
Serm. 2. de S. Victore.

Lectio iv.

Gaudete in Domino, dilectissimi, qui inter continua suæ pietatis beneficia indulxit hominem mundo, cuius multi salvarentur exemplo. Iterum dico, gaudete, quod factus de medio appropriavit Deo, ut multò plures ejus intercesione salventur. In terris visus est, ut esset exemplo: in cœlum levatus est, ut sit patrocinio. Hic informat ad gloriam: factus est mediator ad Regnum qui fuit incitator ad opus. Bonus mediator, qui sibi jam postulans nihil, totum in nos transferre desiderat, & supplicantis affectum, & supplicationis fructum. Quid enim querat sibi, qui nullius eget?

¶. Honestum fecit, &c.

Lectio v.

HÆC dies gloriosæ migrationis ejus, dies lætitiæ cordis ejus, exultemus, & lætemur in ea. Introivit in potentias Domini, gaudeamus: quia nunc potentior est ad salvandum. Hodie Beatus Ignatius posito corpore, tantò alacrior, quantò expeditior penetravit in sancta, similis factus in gloria sanctorum. Hodie despecto mundo, & mundi principe triumphato, supra mundum victor ascendit, accipiens de manu Domini coronam victoriae. Ascendit autem cum immensa suppelæctili meritorum, clarus triumphis, miraculis gloriosus. Sedet veteranus miles, debita jam suavitate, & securitate quietus: securus quidem sibi, sed nostri solitus. O venerandam etiam ipsis Angelis sanctitatem, quam pari studio, etsi' dispari voluntate, & mali fugient, & frequentant boni. Nec facile dixerim, quid vi-

rum

rum astruat sanctiorem, ho-
rum favor, aut pavor illorum.

Rg. Amavit eum, &c.

Lectio vi.

OMiles emerite, qui Christianæ militiæ du-
ris laboribus Angelicæ felici-
tatis requiem commutasti:
respice ad imbelles, & im-
becilles commilitones tuos,
qui inter hostiles gladios, &
spiritales nequitias tuis lau-
dibus occupamur. Quàm più,
quàm dulce, quàm suave, ô
Ignati, in hoc loco afflictio-
nis, & in hoc corpore mortis-
te canere, te colere, te pre-
cari! Nomen tuum, & me-
moriale tuum favus distil-
lans in labijs captivorum, mel
& lac sub lingua eorum, qui
tui memoria delectantur. Ejà
ergò fortis athléta, dulcis pa-
tronc, advocate fidelis, exur-
ge in adjutorium nobis; ut
& nos de nostra erekione
gaudeamus, & tu de plena
victoria glorieris..

Rg. Iste homo, &c.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelij se-
cundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Designa-
vit Dominus & alios sep-
tuaginta duos: & misit illos
binos ante faciem suam in
omnem civitatem & locum,
quò erat ipse venturus. Et re-
liqua..

De Homilia Sancti Gregorij
Papæ. Ex homil. 17. in Ev.

Missis autem prædica-
toribus, quid dicat
audianus: Messis quidem
multa, operarij autem pauci.
Ad messem multam operarij
paucis sunt, quod sine grayi
loqui mærore non possumus:
quia etsi sunt qui bona au-
diant, desunt qui dicant: Ec-
ce mundus sacerdotibus ple-
nus est, sed tamen in mese
Dei rarus valde invenitur
operator: quia officium qui-
dem sacerdotale suscipimus:
sed opus officij non implé-
mus.

mus. Sed pensate, fratres carissimi, pensate quod dicitur: Rogate ergo dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. Vos pro nobis petite, ut digna vobis operari valeamus, ne ab exhortatione lingua torpeat, ne postquam prædicationis locum suscepimus, apud justum judicem nostra nos tagiturnitas addicat.

Bx. Iste est qui ante, &c.

Lectio viii. paulo post.

SED utinam, si ad prædicationis virtutem non sufficimus, loci nostri officium in innocentia vitae teneamus; nam subditur: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Multi enim cum regiminis curam suscipiunt, ad lacerandos subditos inardescunt, terrorem potestatis exhibent, & quibus prodesse debuerant, nocent. Et quia charitatis viscera non habent, domini videri appetunt: patres se esse minimè recognoscunt, humilitatis locum in gloriam dominationis im-

flutant: & si quandò extrinsecus blandiuntur, intrinsecus sœviunt. De quibus alias Veritas dicit: veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.

Bx. Sint lumbi vestri, &c.

Nona lectio de S. Donato Episcop. & Mart. ut in Breviario. In Vesp. com. Ss. Cyriac &c. Mart.

DIE XXVIII. AUGUSTI.

In Matrice, ac tota Civit.

Pomp.

Sanct. Augustini Episc. ac Eccles. Doctor. dupl. clas. cum oœt. Nulla fit com. S. Hermetis Mart.

In primis vesp. Añæ.

Lætare Mater nostra Jerusalem, quia Rex tuus dispensatorem strenuum, & civem fidelissimum de servitute Babylonis tibi redemit Augustinum. Psalm. Dixit Dñs. cum reliq. de Domin. & loco ultimi. Laudate Dominum omnes gentes, &c.

Añæ. Augustini mater devotissima, quem carne prius pe-

pepererat mundo , charitatis visceribus postmodum multo sc̄mine lacrymarum genuit Christo.

Añā. Distulit tamen diu Baptismi gratiam , quia tumens inani Philosophia , volebat humana ratione comprehendere , quod pia mens vivacitate fidei ntitur apprehendere.

Añā. Surgens autem post multos circuitus errorum, circuibat civitatem per vicos, & plateas quærendo verum animæ virum, pro quo ne moreretur , dignum judicaret mori , ut ejus semper inhæreret amori.

Añā. Inventus igitur à custodibus civitatis, & pallio vestitatis exutus (diligenter pertractata cum illis veritate) quem desiderabat invenit , & castis ejus amplexibus ardenter inhæsit.

Capit. Eccles. 50.

Ecce sacerdos magnus, qui in vita sua suffulsi domum , & in diebus suis corroboravit templum, Tem-

pli etiam altitudo ab ipso fundata est ; duplex ædificatio, & excelsi parietes templi.

Hymnus.

MAgne Pater Augustinē
Preces nostras suscipie,

Et per eas Conditori

Nos unire satage,

Atque rege gregem tuum
Summum decus Præsulum.

Amatorem paupertatis

Te collaudant pauperes;

Assertorem veritatis

Amant veri judices;

Frangis nobis favos mellis,

De scripturis disserens.

Quæ obscura prius erant,
Nobis plana faciens;

Tu de verbis Salvatoris,

Dulcem panem confidis,

Et propinas potum vitæ

De Psalmorum nectare.

Tu de vita Clericorum,

Sanctam scribis regulam,

Quam, qui amant, & sequuntur.

Viam tenent regiam,

Atque tuo sancto ductu,

Redeunt ad patriam.

Regi regum salus , vita,

Decus, & imperium.

Trinitati laus, & honor
Sit per omne sæculum,
Qui concives nos adscri-
bat,

Supernorum civium. Amē.

*. Ora pro nobis beate
Augustine. *. Ut digni ef-
ficiamur promissionibus
Christi.

Ad Magn. Aña.

Adest nobis dies celebris,
quo solutus nexus carnis sanc-
tus Præsul Augustinus, as-
sumptus est cum Angelis; ubi
gaudet cum Prophetis, leta-
tur cum Apostolis, quorum
plenus spiritu, quæ prædixer-
unt mystica, fecit nobis pér-
via, post quos secunda dis-
pensandi verbi Dei primus
refulsit gratia.

Oratio.

Deus, qui abditiora Sa-
cientiæ tuæ arcana
beato Augustino revelando,
& divine charitatis flamas
in ejus corde excitando, mi-
raculum columnæ nubis, &
ignis in Ecclesia tua renovas-
ti: concede, ut ejus ductu-
mundi vortices feliciter tran-
seamus, & ad æternam pro-

missionis patriam pervenire
mereamur. Per Dominum
noscum.

AD MATUTINUM.

Invitatorium.

MAgnes Dominus, &
laudibilis valde. *
Qui de tenebris gentium lu-
men. Ecclesiæ suæ vocavit
Augustinum. *Psalmus.* Veni-
te exultemus. *Hymnus.* Mag-
ne Pater. *Vt in Vesperis.*

In primo Nocturno, Aña.

Aperuit Augustinus codicem
Apostolicum, & coniectis
oculis ad primum capitulum,
legit: Induimini Dominum
Jesum Christum, & statim
quasi infusa luce securitatis,
ab eo omnes dubietatis tene-
bræ diffugierunt. *Psalmus.*
Beatus vir qui non abiit; *cum*
reliq. de com conf. Pontifi.

Aña. Insinuavit ergo per
litteras sancto viro Ambrosio
præsens votum suum: & ut
moneret quid sibi de libris
sanctis legendum esset; quo
percipiendæ Christianæ gra-
tiæ aptior fieret atque para-
tior. *Psalmus.* Quare fremue-
runt

runt gentes.

Ana. At ille jussit Isaiam Prophetam : quod præ ceteris Evangelii, vocationisque gentium sit prænuntiator aperitor. *Psal.* Domine, quid multiplicati. *¶* Amavit eum Dominus, & ornavit eum. *R.* Stolam gloriæ induit eum. Pater noster. *Absolutio.* Exaudi. *¶* Jube Dommne. *Benedictio.* Benedictione perpetua. De libro Ecclesiastici:

Lectio i. Cap. 50.

Ecce Sacerdos magnus, qui in vita sua suffulsa domum, & in diebus suis corroboravit templum. Templi etiam altitudo ab ipso fundata est, duplex edificatio, & excelsi parietes templi. In diebus ipsius emanaverunt putei aquarum, & quasi mare ad impleti sunt supra modum. Qui curavit gentem suam, & liberavit eam à preditione. Qui prevaluit amplificare civitatem, qui adeptus est gloriam in conversatione gentis: & ingressum domus, & atrij amplificavit.

R. Invenit se Augustinus

longè esse à Deo in regione disimilitudinis : tamquam audiret vocem Dei de excelso: Cibus sum grandium, * Cresce, & manducabis me. *¶* Nec tu me mutabis in te, sicut cibum carnis tuę, sed tu mutaberis in me. * Cresce, & manducabis me. *Benedict.* Unigenitus Dei Filius.

Lectio ii.

Quasi stella matutina in medio nebulę, quasi Luna plena in diebus suis lucet. Et quasi Sol refulgens, sic ille effulsa in templo Dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas glorię, & quasi flos rosarum in diebus vernis, & quasi lilia quę sunt in transitu aquę, & quasi thus redolens in diebus estatis. Quasi ignis effulgens, & thus ardens in igne. Quasi vas auri solidum, ornatum omni lapide pretioso. Quasi oliva pululans, & cypressus in altitudinem se extollens.

R. Sensit igitur, & experitus est, non esse mirum, quod palato non sano pœna est panis, qui sano est suavis : *

Et

Et oculis ægris odiosa est lux,
quæ puris est amabilis.

V. Propter iniuitatem
corripuisti hominem, & ta-
bescere fecisti sicut araneam
anixnam ejus. * Et oculis
ægris. **Benedict.** Spiritus sanc-
tu gratia.

Lectio iii.

IN accipiendo ipsum sto-
lam gloriæ, & vestiri eum
in consummatione virtutis. In
ascensu Altaris sancti, glo-
riam dedit sanctitatis amic-
tum. In accipiendo autem par-
tes de manu sacerdotum, &
ipse stans iuxta aram. Et cir-
ca illum corona fratrum: qua-
si plantatio cedri in monte Li-
bano, sic circa illum sterunt
quasi ranii palme, & omnes
filij Aaron in gloria sua.

R. Tunc verò invisibilia
Dei per ea quæ facta sunt,
intellecta cōspexit; sed aciem
figere non valuit, quia non
secum ferebat, nisi amantem
memoriam: * Et quasi ol-
facta desiderantem, quæ co-
medere nondum posset.

V. Quid autem sacramen-
ti haberet, Verbum caro fac-

tum est, nec suspicari quidem
poterat. * Et quasi. **Gloria Pa-**
ui. * Et quasi.

In secundo Noct.

Aña. Verumtamen pri-
mam hujus lectionem non in-
telligens, totumque talem
arbitrans, distulit repeten-
dum exercitatiō in dominico
eloquio. **Psalm..** Cum invo-
carem.

Aña. Inde ubi tempus ad
venit, quo nomen eum dare
oportebat: relicto rure, Mé-
diolanum remeans, baptiza-
tus est à beato Ambrosio,
fugitque ab eo solicitude vi-
tæ præteritæ. **Psalmus.** Verba
mea auribus.

Aña. Nec satiabatur illis
diebus dulcedine mirabili,
considerare altitudinem con-
silio divini, super salutem ge-
neris humani. **Psal.** Domine
Dominus noster. **V.** Elegit
eum Dominus Sacerdotem
sibi **R.** Ad sacrificandum ei
hostiam laudis. Pater noster.
Absolutio. Ipsius pietas. **V.**
Jube domne. **Benedictio.**
Deus Pater omnipotens.

Lec.

Lectio iv.

Augustinus Tagaste in Africa honestis parentibus natus, ac puer docilitate ingenij æquales longe superans, brevi omnibus doctrina antecelluit. Adolescens alienus à Christiana religione, Romam, deinde Mediolanum se contulit: ubi cum frequens Ambrosij Mediolanensis Episcopi esset auditor, ejus opera incensus studio catholicæ Fidei, annos natus triginta tres ab ipso baptizatur. Reversus in Africam cum religione vite sanctimoniam coniungens, à Valerio notæ sanctitatis Episcopo Hipponeensi, presbyter factus est. Quo tempore familiam instituit religiosorum quibuscum virtu communi, eodemque cultu utens, eos ad Apostolicæ vitæ doctrinæque disciplinam diligentissime erudiebat. Sed cum vigeret Manichæorum hæresis, in qua etiam ipse aliquadiu fuerat, vehementius in illam invicti cœpit: Fortunatumque hæresiarcham confutavit.

Ex. Itaque avidissime lege-

re cœpit præ ceteris Apostolum Paulum: * Et perierunt illæ quæstiones, in quibus aliquando visus est ei adversari testimonijs legis, & Prophetarum textus sermonum ejus. ¶ Et aparuit una facies eloquiorum castorum, & exultare cum tremore didicit. * Et perierunt. *Benedictio.* Christus perpetuæ.

Lectio. v.

Hac Augustini pietate commotus Valerius, eum adiutoré adhibuit Episcopalis Officij. Nihil illo fuit humilius, nihil continentius. Lectus ac vestitus moderatus, vulgaris mensa, quam semper sacra vel lectione vel disputatione condicbat. Tanta benignitate fuit in pauperes, ut, cum non esset alia facultas, sacra vasa frangeret, ad eorum inopiam sustentandam. Feminarum, & in eis sororis, & fratris filiæ, contubernium familiaritatemque vitavit: quippe qui diceret: etsi propinquæ mulieres suspectæ non essent, tamen que ad eas ventitarent, posse sus-

K pitio-

pitionem efficere. Nullum finem fecit prædicandi Dei verbum, nisi gravi morbo oppressus. Hæreticos perpetuo insectatus, & coram, & scriptis, ac nullo loco passus consistere: Africam à Manichæorum, Donatistarum, Pelagianorum, aliorumque præterea hæreticorum errore liberavit.

R. Immisit ergo Dominus in mentem ejus, visumque est ei bonum in conspectu ejus pergere ad Simplicianum: * Qui ei bonus apparebat servus Dei: & lucebat in eo gratia divina.

V. Audierat enim quod à juventute sua devotissimè Deo viveret, & verè sic erat. * Qui ei bonus. *Bened.* Ignem sui amoris,

Lectio vi.

Tan multa piè, subtiliter, & copiosè scripsit, ut Christianam doctrinam maximè illustrarit. Quæ in primis secuti sunt, qui postea Theologicam disciplinam via & ratione tradiderunt. Uvandalis Africam bel-

lo vastantibus, & Hippoñem tertium jam mensem obseruentibus, in febrim incidit. Itaque cum discessum è vita sibi instare intelligeret: Psalmos David, qui ad pœnitentiam pertinent, in conspectu positos profusis lacrimis legebat. Solcbat autem dicere, neminem, etsi nullius sceleris sibi conscius esset, committere debere, ut sine pœnitentia migraret è vita. Ergo sensibus integris in oratione defixus, astantibus Fratribus, quos ad charitatem, pietatem, virtutesque omnes erat adhortatus, migravit in cœlum. Vixit annos septuaginta sex, in Episcopatu ad triginta sex. Cujus corpus primum in Sardiniam delatum, deinde à Luithprando Longobardorum Rege magno pretio redemptum Ticinum translatum est, ibique honorificè conditum.

R. Volebat enim confarenti æstus suos, ut proferret, quis aptus esset modus vivendi sic affecto, ut ipse erat ad ambulandum in via Dei:

Dei: * In qua alius sic, alius sic ibat. ¶ Dispicebat enim ei, quidquid agebat in sæculo præ dulcedine Dei , & decore domus ejus , quam dilexit. * In qua alius. **Gloria Patri.** * In qua alius.

In tertio Nocturno.

Ana. Flebat autem uberrimè in hymnis , & canticis, suave sonantis Ecclesiæ vocibus vehementer affectus. **Psal.** Domine, quis habitabit.

Ana. Voces igitur illæ influebant auribus ejus, & eliquabatur veritas in cor ejus, & fluebant lacrymæ, & benè illi erat cum illis. **Psal.** Domine in virtute.

Ana. Adjunctus inde Alipius , & Evodio , remeabat ad Africam , querens quis eos ad beneficium vivendum locus haberet utilius: sed cum esset apud Ostia Tiberina , pia mater ejus defuncta est.

Psalm. Domini est terra, & plenitudo ejus. ¶ Tu es Sacerdos in æternum. ¶ Secundum ordinem Melchisedech. Pater noster. **Absolutio A vinculis.** ¶ Jube Dñe,

Bened. Evangelica lectio. **Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.**

Lect. vii. cap. v.

N illo tempore: dixit Jesus discipulis suis : Vos estis sal terræ. Quod si sal evanuerit , in quo salietur? Et reliq.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

Lib. i. de Serm. Domini in monte. cap. 6.

O Stendit Dominus fatuos esse judicandos , qui temporalium bonorum , vel copiam sectantes , vel inopiam metuentes , amittunt æterna , quæ nec dari possunt ab hominibus , nec auferri. Itaque si sal infatuatum fuerit , in quo salietur? Id est , si vos , per quos condiendi sunt quodammodo populi , metu persecutionum temporalium amiseritis regna cœlorum : qui erunt homines , per quos à vobis error auferatur, cum vos elegerit Deus , per quos errorem auferat ceterorum?

¶ Vulneraverat charitas
K 2 Chris.

Christi cor' ejus , & gestabat verba ejus in visceribus, quasi sagittas acutas : * Et exempla servorum Dei , quos de mortuis vivos fecerat , tamquam carbones vastatores.

*. Ascendentī à convalle plorationis , & cantanti canticum graduum , dederat sagittas accutas. * Et exempla.

Ben. Cujus festum colimus.

Lectio viii.

Ergo ad nihilum valet sal infatuatum, nisi ut mitatur foras , & calcetur ab hominibus. Non itaque calcatur ab hominibus , qui patitur persecutionem : sed qui persecutionem timendo infatuatur. Calcari enim non potest , nisi inferior : sed inferior non est , qui quamvis corpore multa in terra sustineat , corde tamen fixus in cœlo est.

*. Acepta baptismi gratia, positus apud Ostia Tiberina cum Matre sua, colloquebantur soli valde dulciter, & inhabant ore cordis pariter in superna fluenta fontis vite : * Vilescebatque mundus iste

inter verba cum delectationibus suis:

*. Tunc ait illa filio: Nulla re jam delector in hac vita, cum te contempta felicitate terrena videam servum Dei. * Vilescebatque. Gloria Patri. * Vilescebatque. *Benedictio.* Ad societatem.

Lectio ix.

VOs estis lumen mundi. Quò modo dixit superius sal terræ ; sic nunc dicit, lumen mundi. Nam neque supèrius ista terra accipienda est , quam pedibus corporeis calcamus , sed homines qui in terra habitant, vel etiam peccatores , quorum conendiis ; & extinguedis putoribus , Apostolicum Salem Dominus misit. Et hic mundum , non cœlum , & terram , sed homines , qui sunt in mundo, vel diligunt mundum , oportet inteligi, quibus illuminandis Apostoli missi sunt. Non potest civitas abscondi super montem posita : id est, fundata super insignem magnamque justitiam , quam signi-

77

nificat etiam ipse mons in quo
disputat Dominus. Te Deum
laudamus.

AD LAUDES

& per horas. Aña.

Post mortem matris re-
versus est Augustinus
ad agros proprios, ubi cum
amicis, jejunis, & orationi-
bus vacans, scribebat libros,
& docebat indoctos. *Psalm.*
Dominus regnabit. cum reliq.

Aña. Comperta autem ejus
fama, beatus Valerius Hip-
ponensis Episcopus, eum à
populo apprehensum, ac sibi
præsentatum, licet invitum,
presbyterum ordinavit.

Aña. Factus ergo presby-
ter, monasterium Monacho-
rum mox instituit, & cœpit vi-
vere secundum regulam sub
sanctis Apostolis constitutam.

Aña. Sanctus autem Vale-
rius ordinator ejus exultabat
uberius, hominem sibi talem
datum divinitus, qui in doc-
trina sana ædificare Eccle-
siam esset idoneus.

Aña. Eodem tempore For-
tunatus presbyter, Manichéo-
rum versutia plurimos sedu-

cebat, quem sanctus Augus-
tinus in conventu omnium
disputans publicè superavit.

Capitul. Eccles. 50.

Ecce Sacerdos magnus,
qui in vita sua suffulsa
domum, & in diebus suis
corroboravit templum. Tem-
pli etiam altitudo ab ipso fun-
data est; duplex ædificatio,
& excelsi parietes templi.

Hymnus.

Magister Orbis maxi-
me,
Qui mente clara cælitus
Scrutaris inscrutabile
Trini Dei mysterium.
Ecclesiæ Sol splendide,
Ardore cujus igneo
Solvuntur imbres criminū
Nubes fugantur hæresum.
Scriptis refutas Arij,
Manetis orta dogmata,
Donati, & atra schismata
Verbo potente dissipas.
Per te subactis hostibus
Christi triumphat Gratia,
Et veritatis fulmine
Anguem Britannum con-
teris.

Quæ-

Quæcumque monstrâ protulit
Orcus, quot inde proferet,
Libris repressa concident,
Quibus Fides innititur.

Te jure solitudines
Exuberantes Monachis:
Et restituti prædicant
Normæ priori Clerici.
Fove precantes Trinitas,
Ex Patre Verbum, Charitas:
Quos Patris ardor edidit,
Amoris auge fructibus.
Amen.

¶. Ora pro nobis beate
Augustine. ¶. Ut digni effi-
ciamur promissionibus Chris-
ti.

Ad Benedictus. Aña.

In diebus ejus obsessa est
Civitas Hipponensis ab exer-
citu Barbarorum, inter quæ
mala fuerunt Augustino la-
crymæ suæ panes die ac noc-
te; atque sub hoc eventu ad
extremam horam veniens, ob-
dormivit in pace.

Oratio.

Deus, qui abditiora sa-
cientiæ tuæ arcana
beato Augustino revelando,
& divinæ charitatis flamas

in ejus corde excitando, mi-
raculum columnæ nubis, &
ignis in Ecclesia tua renovas-
ti: concede, ut ejus ductu
mundi vortices feliciter tran-
seamus, & ad æternam pro-
missionis patriam pervenire
mereamur. Per Dñm. nos-
trum Jesum Christum.

Ad Tertiam.

Aña. Comperta autem. *Ca-*
pitulum. Ecce sacerdos mag-
nus, ut supra.

Bx. brev. Amavit eum Do-
minus. * Et ornavit eum.
Amavit. ¶. Stolam gloriæ ins-
duit eum. * Et ornavit eum.
Gloria Patri. Amavit. ¶. Ele-
git eum Dominus sacerdotem
sibi. ¶. Ad sacrificandum ei
hostiam laudis.

Ad Sextam.

Aña. Factus ergo presby-
ter.

Capit. Eccles. 50.

In diebus ipsius emanave-
runt putei aquarum, &
quasi mare adimpti sunt su-
pra modum. Qui curavit gen-
tem suam, & liberavit eam
aperditione.

Bx. brev. Elegit eum Dominus * Sacerdotem sibi. Elegit. *¶.* Ad sacrificandum ei hostiam laudis. * Sacerdotem sibi. Gloria Patri. Elegit.

¶. Tu es sacerdos in æternum. *Bx.* Secundum ordinem Melchisedech.

Ad Nonam.

Aña. Eodem tempore.

Capitulum. Eccl. 50.

Quasi stella matutina in medio nebulæ, & quasi luna plena in diebus suis lucet, & quasi sol resplendens, sic ille effulgit in templo Dei. *Bx. brev.* Tu es sacerdos. * In æternum. Tu es. *¶.* Secundum ordinem Melchisedech. * In æternum. Gloria Patri. Tu es sacerdos in æternum. *¶.* Justum deduxit Dominus per vias rectas. *Bx.* Et ostendit illi regnum Dei.

In secundis Vesperis.

Aña. Post mortem matris

Cum reliquis de Laudibus.

Psalm. Dixit Dominus. *Cum reliq. de Dominica,* & loco

ultimi. Psalmus. Memento

Domine David.

Capitulum, Hymnus, &c. ut in primis Vesperis.

Ad Magnificat.

Aña. Hodie gloriosus Augustinus, dissoluta hujus habitationis domo, domum non manufactam accepit in cœlis quam sibi cooperante Dei gratia, manu, lingua, fabrificat in terris: ubi, quod jam, sitivit internum, gustat æternum, decoratus una stola, securusque de reliqua.

Et fit com. Decollat. S. Jonnnis tant.

Die III. Septembr.

Vesp. diei oct. ut in 1. Vesp. festi, orat. prop. com. præc.

Die IV. Septembr.

Octava S. Augustini, dup.

Oratio.

Deus, qui beatum Augustinum Ecclesiæ tuæ in exponendis sacræ Scripturæ mysteriis, doctorem optimum, & electum Antistitem providisti: da nobis, quæsumus,

mus, ejus semper, & doctrinis instrui, & oratione fulciri. Per Dominum nostrum.

Ad Matutinum, & Horas omnia ut in die Festi, præter ea quæ sequuntur.

In i. Noct. Lect. de script. oc.

In Secundo Nocturno.

Lectio iv.

Anno Domini quadrin-
gentessimo quadrages-
simō, cum Vandali totam
Africæ Provinciam occupa-
sent: vastantes omnia, nec
parcentes sexui, ordini, vel
ætati: post autem ad Hippo-
nensis Civitatem pervenien-
tes, ipsam manu valida ob-
sedissent; sub hac tribulatio-
ne, Augustinus præ ceteris
suæ senectutis, amarissimani,
& lugubrem duxit vitam: Fue-
runtque sibi lacrymæ ejus pa-
nes die, ac nocte, cum alios
videret occisos, alios effuga-
tos, Ecclesias Sacerdotibus
viduatas, civitates cum acco-
lis disipatas. His tribus tribu-
lationibus attritus, tertio ob-
sidionis mense, febribus la-
borans, lecto decumbit.

¶ Itaque avidissimè le-
gere cœpit præ cæteris Apos-
tolum Paulum: * Et perie-
runt illæ questiones, in qui-
bus aliquando visus est ei ad-
versari testimonijs legis, &
Prophetarum textus sermo-
num ejus. ¶ Et apparuit una
facies eloquiorum castrorum,
& exultare cum tremore di-
dicit. * Et perierunt.

Lectio v.

Intelligens autem dissolu-
tionem sui corporis im-
minere, septem Psalmos Pœ-
nitentiales sibi scribi fecit, ip-
sosque in loco contra parie-
tem positos lecto decumbans
legebat, & ubertim, ac ju-
giter lachrimas fundebat: &
ut Deo vacaret liberius, &
ejus intentio à nullo impedi-
ri posset, ante decem dies
sui exitus, nullum ad se in-
gredi præcepit, nisi vel cum
medicus ingrederetur, vel
cum sibi refectio portaretur.
Quidam autem æger ad eum
venit, asserens sibi in visio-
ne præceptum esse, ut ad eum
accederet, & sanitatem reci-
pe-

peret : Videns autem fidem ejus, pro ipso oravit, & sanitatem recepit.

¶. Immisit ergo Dominus in mentem ejus, visumque est ei bonum in conspectu ejus pergere ad Simplicianum: * Qui ei bonus apparebat servus Dei: Et lucebat in eo gratia divina. **¶.** Audierat enim quod à juventute sua deo-tissime Deo viveret, & verè sic erat. * Qui ei bonus.

Lectio vi.

Denique dissolutio sui corporis appropinquans, hoc memoriale docuit, nullum videlicet hominem, quantumcumque excellentis meriti sine confessione, & Eucharistia debere transire. Ad extremam autem horam veniens membris omnibus sui corporis incolmis, integro aspectu, atque auditu, anno etatis sue septuagesimo septimo, Episcopatus verò quadragessimo septimo, eorum positus fratribus, & orantibus, migravit ad Dominum. Verbum Dei usque ad ipsam

suam ægritudinem, sine intermissione aliqua prædicavit. Testamentum autem nullum fecit, quia unde ficeret, pauper Christi non habuit.

¶. Volebat enim conferenti, æstus suos, ut proferret, quis, aptus esset modus vivendi sic affecto, ut ipse erat, ad ambulandum in via Dei: * In qua allus sic, aliis sic ibat. **¶.** Displicebat enim ei, quidquid agebat in sæculo præ dulcedine Dei, & deco-re domus ejus, quam dilexit. * In qua alius. **¶.** Glorria Patri. * In qua alius.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Matthæum.

Lectio vii. cap. 5.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ, quod si sal evanuerit, in quo salictur? Ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, & conculetur ab hominibus. Et reliq.

De Homil. S. Gregorij Pap.

Considerandum nobis est, fratres charissimi, ut

L qui

qui una , eademque exortationis voce , non sufficit simul cunctos admonere , studeat , singulos , in quantum valet , instruere , privatis locutionibus ædificare : debemus namque pensare , quod à Domino dicitur Sanctis Apostolis , & per Apostolos nobis : Vos estis sal terræ: Si igitur sal sumus , condire mentes fidelium debemus. Vos igitur , qui pastores estis , pensate , quia animalia Dei passitis : de quibus profecto animalibus à Deo per Psalmistam dicitur: Animalia tua habitabunt in ea.

B. Vulneraverat Charitas Christi cor ejus , & gestabat verba ejus in visceribus , quasi sagittas acutas : * Et exempla servorum Dei , quos de mortuis vivos fecerat , tamquam carbones vastatores . **¶.** Ascendentì à convalle plocationis , & cantanti canticum graduum , dederat sagittas acutas . * Et exempla .

Lectio viii.

Et sæpe videmus , quod petra salis brutis anima-

libus anteponitur , ut ex eadem salis petra lambere debeant , & meliorari. Quasi ergo inter bruta animalia petra salis debet esse Sacerdos in populis. Curare namque Sacerdoti necesse est , quæ singulis dicat , unumquemque qualiter moneat: ut quisquis Sacerdoti jungitur , quasi è salis tactu , æternæ vite sapore conditatur. Sal etenim non sumus , si corda auditum non condimus : quod condimentum ille proximo veraciter impendit , qui prædicationis verbum non subtrahit , sed tunc alijs verè recta prædicamus , si dicta rebus , & exemplis ostendimus .

B. Verbum Dei ad ultimam ægritudinem alacritè , fortiter , ac sana mente in Ecclesia prædicavit : membris que omnibus incolumis , integrō aspetto , & auditu . * Coram fratribus orantibus dormivit in pace. **¶.** Testamentum nullum fecit , quia , unde faceret , pauper Christi non habuit . * Coram fratribus . Gloria Patri. Coram .

Lec-

Lectio ix.

NUllum autem, puto, fratres charissimi, ab aliis majus prejudicium, quā à Sacerdotibus tollerat Deus: quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dñe de se exempla pravitatis cernit, quando ipsi peccamus, qui compescere peccata debuimus. Nulla animalium lucra quæsumus: ad nostra quotidie studia vacamus, terrena concupisimus, humanam gloriam intentamente captamus. Et quia eo ipso, quo ceteris prælati sumus, ad agenda quælibet majorem licentiam habemus: susceptæ benedictionis mysterium virtutus ad ambitionis argumentum. Dei causam relinquimus, ad terrena negotia vacamus: locunt sanctitatis accipimus, & terrenis achabus implicamur.

Te Deum.

In secundis Vesp. à cap. fit de cam. S. Juliani Epis. & Conf. cum com. octau.

Festum S. Rosalie Virg. transfertur in primam diem

77

non impeditam.

Die XXV. Septembris.

Com. martyrii S. Firminii Ep. & Mart. Patroni Regni, & Diæces. dup. in toto Regno Navarræ, & Diæce.

Lect. i. Noct. de Script. reliq. ut in ejus festo 7. Iulii

OCTOBER.

Die XXI. Octobris.

In Eccles. Cathedrali fit de S. Ursula, & Sociarum ejus Virg. & Mart. dup. quia habetur in ea unum Caput Virg.

Omnia de communi Virg. & Marryr.

In primis Vesp. ad Magnific. & in Laud. ad Benedictus.

Aña. Prudentes Virgines, aptare vestras lampades: ecce sponsus venit, exite obviam ei.

X. Adducentur Regi Virgines post eam.

X. Proximæ ejus afferentur tibi.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Domine Deus noster, san-

Etarum Virginum, & Martyrum tuarum Ursulæ, & Sociarum ejus, palmas incessabili devotione venerari, ut quas digna mente non possumus celebrare, humilibus saltem frequentemus obsequiis. Per Dominum.

Lect. primi Noct. de Script.

In secundo Noct. Lectio-nes de cni. Virginum. 2. loco.

In tertio Nocturno, Homilia in Evangelium: Simile erit Regnum Cœlorum decem Virginibus, ut in communi Virginum.

Nona Lectio (quæ fit ex duabus.) & com. S. Hilarionis, ut in Breviario.

Die XXII. Octobris.

In festo Ss. Nunilonis, & Alodia Virg. & Mart. dup. in Diæces.

In utrisque Vesp. ad Magnif. & in Laudibus ad Be-ne dictus. AÑa. Prudentes Vir-gines. ¶ Adducentur. ut in communi.

Oratio.

Adjuvent nos, quæsu-mus, Domine, merita, intercessionesque Sanctarum Virginum, & Martyrum tuarum Nunilonis, & Alodiæ, ut qui earum solennitatem votivo colimus honore, ipsarum suffragiis ab omnibus malis erui mereamur. Per Domum.

In primo Nocturno Lect. de scriptura.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Nunilo, & Alodia sorores non longè ab Urbe Osca nobilibus parentibus, sed patre Gentili, matre ve-rò Christiana ortæ, à primis annis fidei præceptis à matre institutæ, in dies moribus, & Christiana doctrina profecerunt. Hanc itaque vitæ rationem, matre mortua cum vi-gilantissimè exequerentur, impium per totam ferè Hispaniam Abderramis Cordubensem Regis promulgatur edictum, ut quicumque utro-que, vel altero parente Eth-nico genitus esset, nisi Chris-tum

tum abnegaret, capite plecta-
teretur. Cumque hoc sacrile-
gum edictum per omnes ferè
Provincias in Regno præser-
tim Aragonum observaretur,
quidam Sanctorum Virginum
cognatus, quod illis, ut Chris-
ti fidem abnegarent, persuadere
non potuisset, eas defert
ad judicem, contra edictum
regis, patre ortas gentili fi-
dem profiteri Christianam.

R. Propter veritatem, &
mansuetudinem, & justitiam:
* Et deducet te mirabiliter
dextera tua. *V.* Specie tua, &
pulchritudine tua, intende,
prospere procede, & regna.*
Et deducet.

Lectio v.

Quas ille statim jubet si-
bi præsentari. At Vir-
gines nec precibus, nec
minis, ullo modo flecti po-
tuerunt, ut à sancto proposito
recederent. Quare ira ac-
census judex, jubet eas domi
ipsarū, ut vel sic terroren-
tur, arctissimis vinculis alli-
gari; at illæ majori tunc ani-
mo sese invicem hortabantur
ad agonem, laborumque to-

lerantium. Quo cognito sce-
lestus ille Sanctorum Virgi-
num cognatus, ad Regem Is-
mael, qui tunc Oscæ præerat,
se contulit, cœpitque eas ins-
tanter accusare. Quas ille ad
se perductas, postquam nul-
la ratione potuit à fide desle-
ctere, jubet in carcerem va-
riis tormentis affligi, & post
quadraginta dies, si in pro-
posito perseveraverint, capite
plecti. Ubi cum lictor majo-
ri dixisset; Nunillo cervicem
extende: tunc illa crinibus ca-
put circumligans; feri, in-
quit, velociter, cui cum pau-
lulum crura nudarentur, So-
ror occurrens illa cooperuit,
ubi, & ipsa statim decollata
est duodecimo Kalendas No-
vembbris.

R. Dilexisti justitiam, &
odisti iniquitatem: * Propte-
rea unxit te Deus, Deus tuus
oleo lætitiae. *V.* Propter ve-
ritatem, & mansuetudinem,
& justitiam. * Propterea.

Lectio vi.

EArum corpora in loco, qui
dicitur Furcas, ut à bes-
tis devorarentur, posita, Dei
bea-

beneficio intacta ab eis extiterunt: quæ Christiani à rego obtemperata sepelierunt. Cum autem in loco ubi sepulta fuerant, è cælo splendida lumen cernerentur, ita ut Rex etiam ipse miraretur, corpora inde exhumari, & in altum urbis puteum, superjecto magno lapidum, & terræ aggere, ne quando à Christians invenirentur, ac colarentur, rex projici jubet. At Dominus, qui discipulis suis dixit: capillus de capite vestro non peribit, Oneæ Reginæ Navarræ inspiravit, religiosè, soliciteque ea investigare, quæ tandem inventa, in celeberrimum Sancti Salvatoris Legerensis Cœnobium honorifice transtulit decimo-quarto Kalendas Maii, ubi populorum frequentia venerantur.

B. Afferentur Regi virginis post eam, proximè ejus: * Afferentur tibi in lætitia, & exultatione, v. Specie tua, & pulchritudine tua, intende, prosperè procede, & regna. * Afferentur Gloria Patri. * Afferentur,

In tertio Noct. Hom. in Evangelium. Accesserunt ad Jesum, ut in Communi Virginum secundo loco.

NOVEMBER.

Die XXVIII. Noyembris.

In Civitate Pompelonens. ieiunatur pro Vigil. S. Andreas auctoritate majorum. Si vero venerit in Dominica, ieiunatur die praecedenti.

Vesp. seq. vnl. com. nisi venerit in Adventu.

Die XXIX. Novembris.

In festo S. Saturnini Ep. & Mart. & Patroni Civitatis Pompelon.

In Civit. dup. 1. clas. cum octava.

Extra eam dup. 2. clas. sine octava.

Omnia de eni. unius M. Oratio. Infirmitatem.

In prima Nocturno Lectio A Mileto. de eodem eni. 10 laca.

In secunda Noct. Lectio iv.

Saturninus Episcopus à Beato Petro Apostolorum

rum Principe ordinatus, ad prædicandum Christi Evangelium in Galliam missus est. Qui cum Tolosam miserabiliter gentilium errore detentam videret, eam divino fretus auxilio ad verum Dei cultum perducere cœpit, ibique parvulam Ecclesiam, ubi divina perageret officia, construxit. Propagandi autem Verbi Dei amore incensus, Honestum Presbyterum in Hispaniam misit. Qui à Pompeloniensibus benignè receptus, ab eo precibus impetrarunt, ut istuc Saturninum Tolosanum Episcopuni accersiret. Quo cum ille accersitus libenter venisset, Beati Saturnini adhortationibus brevi ad quadraginta hominum millia ex turbe, & circumvicinis oppidis fidem suscepserunt. In quibus fuere tres nobiles Senatores Faustus, Fortunatus, & Firmus, cuius Filius Firminus postea Episcopus Pompeloniensis creatus est.

Ex. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab iniunctis, & à seductori-

bus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. ¶. Descenditque cum illo in foream & in vinculis non derliquit eum. Et dedit-

Lectio v.

Cognita deinde Pompelonium pietate, & in religione profectu, relicto ibi Honesto Evangelice prædicationis gratia, Saturninus Tolosam redijt. Qui cum ad templum, quod juxta Capitolium ædificaverat, frequenter accederet, fallax dœmonum turba sancti viri presentiam sustinere non poterat: & ut erant muta simulacra, ad solita consulentium vota, responsa dare renuebant. Quare rei novitate idolorum Sacerdotes commoti, inter se conquisierunt, unde illa inusitata taciturnitas suis numinibus obvenisset. Ut verò cognoverunt crebro Saturnini ad Ecclesiam transitu garrula numina muta fieri, ejusque prædicatione populi magnam partem Christo Jesu tamquam vero Deo cultum, & reverentiam adhibuisse, beatum

Epis.

Episcopum interficere decreverunt.

Rg. Desiderium animæ ejus tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. **v**. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejas coronam de lapi de pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

Porrò cum illi, taurō ad victimam parato, certi aliquid de his, quæ dicebantur, studiosius vellent agnoscere, & Eicos suos litationem ingentis hostiæ propitios sibi reddere vellent. En Saturninum ipsum ad Ecclesiam venientem comprehendunt, eique vel diis sacrificare, vel mortem subire proponunt. Qui cum se unum, & verum Deum colere, & ei hostias laudis immolare profiteretur, deos autem gentium, dæmones, & inania simulacra esse palam diceret, ad hanc vocem omnis illa sacrilega multitudo commota est, & taurō ad victimam præparato Sa-

turninum tanquam deorum hostem alligant, atque ictum stimulis acribus eundem taurum cum ipso de superiori Capitolii parte præcipitant: Qui in primis gradibus capite colliso, cerebroque excusso, ac corpore omnium membrorum parte lacerato, dignam Deo animani reddidit tertio Kalendas Decembris in persecutione Neronis. Ejus corpus duæ tantum mulieres sexus infirmitatem fidei virtute superantes, ligneo feretro immissum, in abdito, profundoque loco condiderunt.

Rg. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus **v**. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et Gloria Patri. Et.

In tertio Noct. Evangelium. Si quis venit ad me, de Comuni unius Mart. primo loco.

In Civitate nihil de Vigili. S. Andreæ, nec de S. Saturnino Mart. In adventu autem

autem fit commem. ferie.

Extra Civitatem in Diæces. nona lectio, & commem. Vigil. & S. Saturnini Mart. In adventu non fit commem. Vigil. in Laud.

In Civitate in secundis Vesp. fit commem. S. Andreæ Apostol. & feriæ in Adventu.

Extra Civitatem in Diæces. Vesp. S. Andreæ Apostol. ut in Breviar. commem. S. Saturnini Episc. & Mart. & feriæ. in Adventu.

Quando festum S. Saturnini venerit in Dominica prima Adventus transfertur post festum S. Andreæ.

Die XXX. Novembris. In Festo S. Andreæ Apostol. Dup. secundæ clas. ut in Breviar. & in Laudib. non fit commem. in Civitate suæ oct. fit vero feriæ in Adventu.

In secundis Vesp. (in Civitate) fit commem. oct. si die sequenti fiat Officium de ea. Si vero die sequenti fiat de festo S. Saturnini, in Civit. Vesp. erunt de S. Saturnino cum commem. S. Andreæ Apost.

& feriæ. Et extra Civitatem in Diæces. Vesp. S. Andreæ Apostol. cum commem. S. Saturnini, & feriæ.

DECEMBER.

Die I. Decembris.

Tertiadie infraoct. Sanct. Saturnini de ea semidup.

In primo Noct. lect. de scriptura occurrit.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De S. Cypriano 22. Lectio iv.

Sermonem exigit tam grata, & religiosa solemnitas, qua passionem Beati Martyris Saturnini celebramus. Tristis procul-dubio tunc Ecclesia fuit, non damno carentis, sed desiderio recentis semper cupiens videre presentem tam bonum rectorem atque doctorem. Sed quos affixerat solicitude certaminis, consolata est corona victoris. Et nunc non solum sine ulla tristitia, verum etiam cum ingenti lætitia cuncta, quæ tunc gesta sunt, legendo recolimus, dieque isto gaudere nobis concessum

M

est

est, non timere. Neque enim formidamus terribiliter venientem, sed expectamus hilariter redeuntem.

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & a seductoriis tutavit illum : * Et dedit illi claritatem æternam. **V.** Descenditque cum illo in foream, & in vinculis non deliquerit eum. Et dedit.

Lectio v.

Vicina corporis morte non moriebatur in animo pastoris **vigilantia pastoralis**, & cura tuendi Dominici gregis, usque ad extremum vitæ hujus diem mente sobria tenebatur : nec exutiebat ab animo diligentiam fidelissimi dispensatoris manus tam proxima cruenti carnificis : ita se martyrem cogitabat futurum, ut esse non oblivisceretur Episcopum, magis curans, quam rationem pastorum Principi de comisis sibi ovi- bus redderet, quam quid infidi de fide propria responderet ; amabat quippe eum, qui Petro dixerat, **amas me?**

Pasce oves meas : & pascebatur oves ejus, pro quibus sanguinem fundens illum imitans properabat.

R. Desiderium anime ejus tribuisti ei Domine : * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. **V.** Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis : posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. **Et**

Lectio vi.

Precesserant eum multi martyres, quos flagrantissimis exhortationibus suis ad vincendum diabolum accederat, & erat utique justum, ut quos veridicus loquendo praemisserat, patiendo intrepidus sequeretur. Quid ad haec dicamus ? Quid ad haec exultemus tanta conceptione gaudiorum ? In quid erumpat cor nostrum, & os nostrum ? Habentes memoriam præsentis loci, festivitatem solemmissimi diei, propositionem saluberrimi exempli, omnibus medullis nostris dicamus, Deo gratias.

R. Stola jucunditatis induit cum Dominus : * Et coronam pul-

pulchritudinis posuit super caput ejus. ¶ Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et. Gloria. Et.

In tertio Nocturno,

Lectio S. Evangelij secundum Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem, & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

Scimus, quia cum de terra Philistinorū arca Domini ad terram Israelitarum reddiret, plaustro superimposita est, & vaccæ plaustro subiunctæ sunt, quæ fœtæ fuisse memorantur, quarum natalos clauerunt domi, & scriptum est: ibant autem in

directum vaccæ per viam, quæ dicit Bethsames: uno itinere gradiebantur, pergentes, & mugientes, & non declinabant neque ad dexteram, neque ad sinistram: quid igitur vaccæ, nisi fideles quosque in Ecclesia designant? Qui dum sacri eloquij precepta cōsiderant, quasi super imposta sibi Domini arcam portant.

P. Corona aurea super caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ¶ Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lect. viii.

DE quibus hoc etiam est notandum, quod fuisse fœtæ memorantur: quia sunt plerique, qui in via Dei intrinsecus positi, foris carnalibus affectibus ligantur; sed non declinant a recto itinere, quia arcam Dei portant mente: ecce enim vaccæ Bethsames pergunt; Bethsames quippè domus solis dicitur; & Propheta ait: vobis autem,

qui timetis Dominum, orietur Sol justitiae. Si igitur ad æterni Solis habitationem tendimus, dignum profecto est, ut de Dei itinere pro carnalibus affectibus non declinemus: tota enim virtute pensandum est, quod vaccæ Dei plaustro suppositæ pergunt, & gemunt: dant ab intimis mugitus, & tamen de itinere non deflectunt gressus. Sic nimirum fideles quique esse debent, ut compatiantur proximis per charitatem, & tamen de via Dei non exorbitent per compassionem.

¶. Hic est vere martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minus judicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsivit, sed ad cœlestia regna pervenit. *¶.* Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. *Qui.* Gloria Patri. *Qui.*

Lectio ix.

Hoc ipsum verò odium animi, qualiter exhiberi debeat, veritas subden-

do manifestat, dicens: & qui non bajulat crucem suam, &c. Crux quippè à cruciatu dicitur; & duobus modis crucem Domini bajulamus, cum aut per abstinentiam carnem afficiamus, aut per compassionem proximi necessitatem illius nostram putamus. Qui enim dolorem exibet in aliena necessitate, crucem portat in mente. Sciendum vero est, quod sunt nonnulli, qui carnis abstinentiam non pro Deo sed pro inani gloria exhibent: & sunt plerique, qui compassionem proximo non spiritualliter, sed carnaliter impendunt, ut ei non ad virtutem, sed quasi miserando ad culpas faveant; Hi itaque crucem quidem videntur ferre, sed Dominum non sequuntur. Unde rectè hæc eadem veritas dicit: qui non bajulat crucem suam, & venit post me, non potest meus esse discipulus. Te Deum.

In secundis Vesp. à cap. fit de S. Bibiana Virg. & Mart. cum commem. octav. & in Adventu etiam de fer. Die

Die II. Decembris. Quar-
ta die infraoct. in festo S. Bi-
bianæ Virg. & Mart. semi-
dup. ut in Breviar. commem.
octav. & in Adventu feriæ.

Vesp. de S. Francisco Xa-
verio. Intra Regnum, etiam
in Civitate, com. fer. tant.

Extra Regnum in Diæces.
com. S. Bibianæ, & fer.

Die III. Decembris.

In festo S. Francisci Xa-
verij Conf. Patr. Regni. Dup
primæ clas. cum oct. intra
Regnum in Diæces.

In primo Nocturno Lec-
tiones, Beatus vir, de Com-
muni Conf. non Pontif. se-
cundo loco.

In secundo, & tertio Noct.
ut in Breviar.

In Laudibus com. feriæ.
In Civitate nihil de sua oct.
in Laud.

Extra Regnum, dup. maj.
Lectiones primi Noct. Bea-
tus vir, de eodem Communi.
reliqua ut supra.

In secundis Vesp. ubique
com. s. Barbaræ Virg. & M.
ut in Breviar. & feriæ. In

Civitate nihil de sua oct.

Die IV. Decembris. Sex-
ta die infraoct. S. Saturnini,
& secunda S. Francisci
Xaverij.

In festo S. Barbaræ Virg.
& Mart. dup. ut in Breviar.

In Laudibus (in Civitate)
com. S. Saturnini, S. Fran-
cisci Xaverij, & feriæ (in
Regno) commem. S. Fran-
cisci Xaverij, & feriæ.

Die VI. Decembris.

Pro Civitate.

In die oct. s. Saturnini
dup. Omnia ut in die festi.

In 1. Noct. lect. de script.

In secundo Nocturno.
Sermo S. Petri Chrysologi.

De S. Cypriano. 129.
Lectio iv.

Quoniam hodie Deo in
natali S. Saturnini Mar-
tyris convenimus, in
quo miro certamine de dia-
bolo triumphavit: & quia no-
bis virtutum suarum glorio-
sum reliquit exemplum; ideo
exultare nos convenit, & læ-
tari. Natalem ergo sanctorum
cum auditis, charissimi, no-
lite putare illum dici, quo
nas-

nascuntur in terram de carne, sed de terra in cœlum, de labore ad requiem, de temptationibus ad quietem, de cruciatibus ad delicias, non fluminas, sed fortes, & stabiles, & æternas, de mundanis risibus ad coronam & gloriam. Tales natales dignè martyrum celebremus.

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoriis tutavit illum : * Et dedit illi claritatem æternam.

V. Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Cum ergo hujusmodi festivitas agitur, noli estimare, charissime, quod in solis prandiis, & profussioribus epulis natales martyrum celebrentur, sed imitandum tibi proponitur, quod in memoria martyris celebras. Aspice ergo charissime, alacritatem populi circumstantis; in hac enim die aliquando turba astitit impiorum, cum

Sanctus Saturninus jussu tyrani feriretur: turbæ erant malorum expectantium chori; nunc multitudo fidelium ad colatandum devota confluxit: tunc turba sævientium, nunc exultantium; tunc desperatorum, nunc sperantium.

R. Desiderium animæ ejus tribuisti ei Domine : * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. **V.** Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis : posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

IDcirco ergo natales martyrum annua lætitia celebrantur, ut quod semel actum est, per omne ævum in memoria maneat devotorum. Gesta res est, charissime, ne te diceres ignorare; celebrantur annua, ne dicas, oblitus sum. Ad hæc ergo imitanda vos animate, charissimi, hanc magnanimitatis gratiam concupiscite: hoc petite dari vobis, quod ille meruit adipisci.

R.

B. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. **v.** Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem, & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episc.

Ex Epist. 38.

SUmptus ad turrim ædificandam, & bellantium valentia decem milium adversus regem, qui viginti habet, nihil est aliud, quam ut renunciet unusquisque omnibus, quæ sunt ejus. Prælocutio autem superior cum extrema conclusione concordat:

in eo enim, quod unusquisque renuntiat omnibus, quæ sunt ejus, etiam illud continetur, ut oderit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc, & animam suam, omnia enim hæc propria ejus sunt, quæ plerumque implicant, & impediunt ad obtinenda, non ista propria temporaliter transitura, sed in æternum mansura communia.

B. Corona aurea super caput ejus. * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. **v.** Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

Nec succenseant parentes, hoc præcipere Dominum, ut eos oderimus, quando nobis hoc de anima nostra præcipitur. Sicut autem hoc præceptum, quo perdere jubemur animam nostram, non ad id valet, ut se quisque interimat, quod inexpiable nefas est: & tamen

valet ut interimat in se carnalem animæ affectum, quo cum impedimento futuræ vitæ præsens vita delectat: ita de parentibus rectissimè dicitur, ut qui eos amat, perdat eos, non more parricidarum interficiens, sed spiritali gladio Verbi Dei carnalem affectum eorum, quo & se ipsos, & eos, quos genuerunt, irritamenti hujus sæculi obligare conantur, piè, fidenterque percutiens, & occidens, illud in eis vivere faciat, quo cum filiis suis temporalibus, parentes æternos Deum, Ecclesiamque cognoscunt.

R. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui ministras judicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsivit, sed ad cœlestia regna pervenit. V. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

Tolle Crucem tuam, & sequere Dominum:

Crux enim nostra, quam Dominus portari à nobis jubet, ut cum expeditissimi sequamur, quid aliud, quam mortalitatem carnis hujus significat? Ipsa enim nos cruciat, donec absorveatur mors in victoriam. Crux ergo hæc ipsa crucifigenda est, & transfigenda est clavis timoris Dei, ne solutis, & liberis membris reluctantem portare non possis: sequi enim Dominum, nisi eam portans, omnino non vales; nam quomodo cum sequeris, si non es ejus? qui autem Jesu Christi sunt, ait Apostolus, carnem suam crucifixerunt cum passionibus, & desideriis. Te Deum.

Ad Laud. fit com. S. Xaverii, & feriæ.

In secundis Vesp. à cap. fit de S. Ambrosio Episc. cum com. oct. S. Saturnini, Xaverij, & feriæ.

Si hæc dies octavæ venerit in Dominica recitatur hoc modo.

In Sabbato præced. Vesp. erunt de S. Petro cum com. Dominica diei oct. S. Saturnini-

nini ut in primis Vesp. fest.
Et S. Francisci.

In die Dominica in Laud.
fit com. octavæ S. Saturnini,
Et S. Xaverii.

Vesp. de S. Ambrosio Ep.
com. Dominic. octavae S. Sa-
turnini, Et Xaverij.

PRO REGNO.

Ipsa die VI. Decembris.

Fit de S. Nicolao Conf. dup.
cum com. S. Xaverij, Et fer.

In secundis Vesp. à cap.
fit de S. Ambrosio, com. S.
Nicolai, Xaverij, Et fer.

Die VII. Decembris.

*In festo S. Ambrosij Episc.
Conf. Et Eccles. Doct. dup.
In Laud. com. S. Xaverij,
Et feriae.*

Vesp. *Conception. B.M.V.
com. fer. tant. nil de octav.*

Die VIII. Decembris.

*In festo Concept. B. M. V.
dup. 1. clas. cum octav.*

In Laud. com. fer. tant.

*In secundis Vesp. com. S.
Leocadiæ Virg. Et Mart.
Et fer. tant.*

Die IX. Decembris.

*In festo S. Leocadiæ V. Et
Mart. dup. (Hisp.)*

*In Laudib. com. oct. Con-
ception. S. Xaverij, Et fer.*

*In secundis Vesp. à cap. fit
de oct. S. Xaverij, ut in pri-
mis Vesp. fest. com. S. Leo-
cadiæ, Concept. fer. Et S.
Melchiadis Mart.*

Die X. Decembris.

Octava S. Xaverij dup.

In 1. Noct. Lect. de script.

In 2. Nocturno.

De Serm. S. Bernardi Abbat.

Serm. 2. de S. Victore.

Lectio iv.

Audete in Domino, di-
lectissimi, qui inter
continua suæ pietatis benefi-
cia indulxit hominem mun-
do, cuius multi salvarentur
exemplo. Iterum dico, gau-
dete, quod factus de medio
appropriavit Deo, ut multo
plures ejus intercessione sal-
ventur, in terris visus est, ut
esset exemplo: in cœlum le-
vatus est, ut sit patrocinio.
Hic informat ad vitam, illic
invitat ad gloriam: factus est
mediator ad Regnum, qui
fuit incitator ad opus. Bonus
mediator, qui sibi jam pos-

tulans nihil , totum in nos transferre desiderat , & supplicantis affectum , & supplicationis fructum : quid enim querat sibi , qui nullius eget?

R. Honestum fecit illum Dominus , & custodivit eum ab inimicis , & a seductoriis tutavit illum : * Et dedit illi claritatem æternam .
P. Justum deduxit Dominus per vias rectas , & ostendit illi Regnum Dei . Et dedit .

Lectio v.

HÆc dies gloriosæ migrationis ejus , dies lætitiae cordis ejus , exultemus , & lætemur in ea . Introibit in potentias Domini , gaudemus : quia nunc potentior est ad salvandum . Hodie Beatus Franciscus Xaverius , posito corpore , tanto alacrior , quanto expeditior penetravit in sancta , similis factus in gloria sanctorum . Hodie despecto mundo , & mundi principe triumphato , supra mundum victor ascendit , accipiens de manu Domini coronam victoriae . Ascendit autem cum immensa suppellec-

tili meritorum clarus triumphe , miraculis gloriosus : sedet veteranus miles , debita jam suavitate , & securitate quietus : securus quidem sibi , sed nostri solicitus . O venerandam etiam ipsis Angelis Sanctitatem ! quam pari studio , etsi dispari voluntate , & mali fugitant , & frequentant boni , nec facile dixerim , quid virum astruat sanctorem , horum favor , aut pavor illorum .

R. Amavit eum Dominus & ornavit eum , stolam gloriae induit eum : * Et ad portas paradisi coronavit eum .
P. Induit eum Dominus lorica fidei , & ornavit eum . Et ad portas .

Lectio vi.

O Miles emerite , qui Christianæ militiae duris laboribus Angelicæ felicitatis requiem commutasti : respice ad imbelles , & imbecilles commilitones tuos , qui inter hostiles gladios , & spirituales nequitias tuis laubus occupamur . Quam pius , quam dulce , quam suave ,

de S. Leocadia cum comem.
Dominice, Xaverij, ut in 1.
Vesp. octav. Concept. & S.
Melchiadis Mart.

In die Dominica in Laudibus, comem. Xaverij, octav. Conception. & Melchiadis.

In secundis Vesp, comem. Xaverij, Damasi P. & Conc. Die XXX. Decembris.

Officium translationis S. Iacobi Apost. Dup. majus.

Omnia ut in prop. SS. Hisp. 25. Julij preter Orationem & Lectiones 2. Nocturni, que sunt propria.

ORATIO.

Deus, qui dispositione mirabili Corpus Beati Jacobi Apostoli tui de Jerosolymis ad Hispaniam transferri, & in Compostella gloriosè sepeliri voluisti, concede, quæsumus: ut ejus meritis, & precibus in cœlesti Jerusalem collocari mereamur. Per Dñm.

In Laudib. fit comem. octav.

In 2. Vesp. eommem. S. Sylo vestri P. & Conf. & octavar.

Si hæc dies venerit in Dominica fit commem. Dom. in primis Vesp. & Laud. ante com.

ve, o Francisce Xaveri! in hoc loco afflictionis, & in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari. Nomen tuum, & memoriale tuum favus distilans in labijs captivorum, mel, & lac sub lingua eorum, qui tui memoria delestantur. Eja ergo fortis athleta, dulcis Patrona, advocate fidelis exurge in adjutorium nobis; ut, & nos de nostra unctione gaudeamus, & tu de plena victoria glorieris.

I. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingredere in requiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus. ii. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & pervenit ad cœlestia regna. Quia. Gloria Patri. Quia.

In tertio nocturno Evangelium, & Homil. ut in die fest.

In Laudib. commem. oct. Concept. fer. & Melchiadis.

In 2. Vesp. com. S. Damasi Pap. & Conf. oct. Conc. & fer.

Si hæc octava venerit in Domini. recitatur hoc modo.

In Sabbato præcedent. Ves-

commem. octavar. & nona stansfert. in Vig. Epiph. anni
lectio legitur de Homil. ejus- sequentis: Et tunc in 2. Vesp.
dem Dom. & in 2. Vesp. post diei oct. SS. Innocent. fit com.
eommem. S. Sylvestri fit com- S. Thomæ, Vigil. Epiphan. &
mem. Dom. & octavar. S. Thelesphori Pap. & M.

Quando festum S. Thomæ In Officio S. Thomæ Episc.
Epis. & Mart. occurrit in Do- & Mart. ut in die 29 Decemb.
minica, & juxta regulas Bre- nona lect. et commemorat. Vi-
viarij transfertur in diem giliæ Epiphan. & Thelesphori
sequent. quo die celebratur Pap. et Mart.
supra dicta festivitas Trans- In primis Vesp. Epiphan.
lationis S. Jacobi: eo anno non nulla commemoratio.
recitatur de S. Thoma, sed

FINIS.

